

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (840) KOVO - MARCH 3

• 1966 - JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Raidė ir prasmė

Mūsų žvilgsnis yra blaškomas daugybės kasdieninių reikalų reikalėlių — sustoti jam ilgėliau ties gilesnėmis vertybėmis yra nelengva. Tie kasdienybės reikalai monotoniškai rieda kaip automatiniai ratai tempdami žmogų paviršiumi. Ir juo giliau žmogus grįžta kasdienybėn, juo daugiau jaučia vidinį nepasitenkinimą. Tai ženklas, kad jame slypi tuštuma, besisaukianti dvasinių vertybių. Tokio slypinčio nepasitenkinimo šiuo metu yra pilnas mūsų išeivinis gyvenimas. Jis išplaukia paviršium įvairiom formom, kartais pridengtom ir labai rafinuotom. Vienas tokių ženklų, liudijančių dvasinę tuštumą, yra išorinės garbės ieškojimas. Anksčiau, išeivinio gyvenimo pradžioje, kai visiem didžiausia problema buvo duona ir pastogė, visų dėmesys buvo nukreiptas į materialinį ištvirtinimą. Dabargi, kai medžiaginis saugumas yra daugumoje atvejų užtikrintas, dėmesys ėmė krypti į garbės bei pripažinimo ieškojimą. Praturtėjęs išeivis tapo nepaprastai jautrus išoriniams glostymams. Jo ambicija pasidare tokia jautri, kad kartais ir mažas grybštelėjimas ar net visai nekalta dėmesio neatkreipimas sukelia ugnį. Tai ryškūs ne tik privačiam, bet ir viešame gyvenime. Labai dažnai tarpusavių kovų užkulisiuose glūdi pažeista ambicija, kuri nuolat organizuoja argumentus, nukreiptus į tariamus savo "priešus".

Išeiviniame gyvenime ugdyti moralines vertybes nėra lengva, nes ta moralinė tradicija, kurią atsinešėm iš savo gimtojo krašto, neteko natūralinės savo atramos. Daugumai mūsų tautiečių teko apsigyventi skirtingos tradicijos aplinkoje, ir tai tokioje, kuri neskatino domėtis moraliniu gyvenimu. Be to, moralinis mūsų atsparumas buvo daugiau tradicinis, raidinis. Jis buvo pakankamas savoj aplinkoj, bet atsidūrus kitokioje dvasinėje atmosferoje prireikė didesnio sąmoningumo, išvėlgiančio ne tik tai raidė, bet ir prasmė. Tėvynėje pagrindinė moralinė atrama sudarė mūsų religija, įleidusi šaknis į tautos tradicijas. Išeivijoje tos atramos pasigedome. Katalikų Bendrija čia nebeapėję apimti visų išsiblaškiusių tautiečių. Tiesa, bendras jos vaidmuo išeivijos gyvenime yra neabejotinai didelis, tačiau moralinių vertybių ugdyme palikęs spragą. Labai daug nuveikta išorinės veiklos srityje: pastatyta šventovių, mokyklų, parapijų namų, paminklų; įsteigta įvairių organizacijų, įstaigų, brolių, spauštuvų, laikraščių, leidyklių ir t.t. Bet per mažai dėmesio kreipta į moralinį-vidinį išeivio ugdymą bei turinimą. Išeivijos lietuvių didvyriai tebėra tie, kurie daugiausia lėšų surinko, daugiausia paaukojo ar daugiausia pastatę suorganizavo. Jau nebejauna mūsų išeivija dar neturi ne tik šventųjų, bet ir kandidatų į šventuosius, bent tokių, kokių turėjo Lietuvoje. Tai ženklas, kad mūsų išeivijos gyvenimas suisorė, jo dvasinėmis vertybėmis nepažįdam.

Gavėnios proga paprastai visų dėmesys tarsi nukrypti į dvasines bei moralines vertybes. Deja, tas "turėti" lieka gana teoriskas, nes gavėnios prasmė dažnai užmirštama ties bažnyčios slenkstiu. Vis dėlto Bendrijos šauksmas, kad ir sunkiai girdimas, nelieka be reikšmės — daugiau ar mažiau pajudina žmonių sąžines. Anksčiau tas Bendrijos balsas buvo formuluojamas vien išakymais — pvz. pasininkauti tada ir taip. Tai buvo aiški raidė, kurios tereikėjo laikytis. Bet mūsų laikais to nebeužtenka — reikia giliau matomos prasmės. Tai nereiškia, kad anksčiau tos prasmės nebuvo. Ji buvo, bet raidės pridengė. Šiuo metu į pirmą planą iškyla prasmė — žmogus yra daugiau įpareigojamas pačios prasmės, o ne raidės. Pvz. dabar gavėnios pasininkas formaline prasme daug tepareigoja, bet užtat kiekvienas yra daugiau įpareigojamas vidinio savo vyskupo — sąžinės. Yra didelis nesupratimas manyti, kad dabar santūra bei pasininkas praktiškai yra panaikintas. Jis ne panaikintas, bet naujai įprasminamas. Jo raidė yra sumažinta, bet prasmė padidinta. Kai žmogus ją giliau išvėlgia bei pamato pasininko vertę, pats išipareigoja. Tai kelias, kuriuo gali būti suintentyvintas ir visu kitu moralinių vertybių puoselėjimas mūsų vidiniame gyvenime. Kai žmogus pajėgia pats sau įsakyti, reiškia, kad jis yra pasiekęs asmenybės ugdymo kelią. Pr. G.

KANADOS VAIDMUO PASAULYJE

Britanijos laikraštis "The Times" paskelbė vedamąjį, kuriame sako, kad Kanada turi daug neįsprendžiamų klausimų ir kol jie nebus atsakyti, Kanada negalinti būti tikra dėl savo vaidmens pasaulyje. Nuo konfederacijos laikų tebėra neišspręstų problemų politinėje, ekonominėje ir konstitucinėje srityje. Dabartinės vyriausybės kooperacinis federalizmas gana gerai suprantas tikrovė, tačiau provincijų valdžios stiprinimas vedas į krašto silpnėjimą. Tarpautinėje politikoje Kanada kartais pasiekianti triumfo, nors savo vietos joje dar nėra suradusi. Aplamai Kanada esanti pilna problemų, bet ir didelių galimybių.

Dvieju kalbų ir kultūrų komisija iki praėjusių metų pabaigos išleido \$3,5 mil. Išlaidų suma dar didės. Rezultatyti betgi nesimato ir vargu ar komisijai išleistas kapitalas bus pateisintas. Prancūzų ir anglų kalbų bei kultūrų įvedimui visame krašte neužtenka tik komisijos sudarymo.

Britų Kolumbijoje siaučiantis gripas — influenza palietė daugiausia mokyklinio amžiaus vaikus. Mokyklose šiuo metu kas penktas vaikas serga. Jau užregistruoti 4 mirimai. Atgabenta skiepijimui seruma, tačiau jis šiuo metu nieko nepada. Kad jis būtų veiksmingas, reikia įskiepyti maždaug 2 mėn. prieš ligos pavojų.

Montrealio pasaulinėje parodoje — EXPO 67 bus atstovaujamos 4 komunistinės valstybės: Sov. Sąjunga, Čekoslovakija, Jugoslavija ir Kuba. Sov. Rusija

1967 m. švenčia 50 metų revoliucijos sukaktį. Jai čia bus gera proga pademonstruoti savo atsiekimus. JAV sumažino parodos biudžetą iš \$12 mil. į \$9 mil., o Sov. Sąjunga vien paviljonui išleis \$15 mil., Čekoslovakija — \$10 mil.

Labiausiai žinomas Kanadoje milijonierius yra E. P. Taylor, turis didesnę šerų dalį įvairiose bendrovėse. Visas jo verslas pavadinamas "Argus korporacija", kurios turtas siekia virš milijono dolerių. Jai priklauso 24% Dominion maisto krautuvijų, 17% — Domtar, popieriaus, statybos medžiagų ir chemikalų fabriko, 11% — Britų Kolumbijos medžio pramonės; be to, jo žinioje yra Canadian Breweries, Massey Ferguson, daugelis kasyklų, arkliai lenktynių klubas ir kelios kitų firmų. Pastaruoju metu E. P. Taylor, 65 m. amžiaus, pasitraukė iš pirminio pareigų ir pasiliko mažiau atsakingose pareigose.

Darbininkų streikas Peterboro miesto Tilco Plastic įmonėje įsisiūbavo ir atkreipė ne tik visuomenės, bet ir vyriausybės dėmesį. Susirinkusi minia piktai nepaisė teismo sprendimo, apribojančio piketininkų skaičių iki 12 asmenų. 28 piketininkai patraukti teismo atsakomybės už teismo sprendimo nepaisymą.

Paskirti 10 naujų senatorių, kurių 9 yra liberalų partijos nariai. Dešimtas, dr. N. A. MacRae MacKenzie, neturi ryšių su liberalų partija. Jis yra buvęs Brit. Kolumbijos ir N. Brunsvick universitetų rektorius.

Toronto Vasario 16 minėjimo metu ministerei Judy LaMarsh gėles įteikia Kristina Dimskytė ir Violeta Akelaitytė

Svarstomas amerikiečių pasitraukimas

Jau kuris laikas, Vašingtonas svarsto savo kariuomenės atitraukimą iš Vokietijos. Tie svarstymai tebėra nevieši, bet pradeda pasiekti ir spaudą. Šiuo klausimu ypač jautriai pasisako vokiečių spauda, nes amerikiečių kariuomenės pasitraukimas būtų pavojingas Europai, ypač Vokietijai.

Sovietinė grėsmė, nežinant koegzistencinių bandymų, tebėra nesumažėjusi. Politiniai stebėtojai, rašydami dabar apie Chruščiovo valdymo laikotarpį, pastebi, kad jo politika, nors ir skelbė koegzistenciją, bet ruošė kelią vakariečių sužlugdymui. Eš Chruščiovas norėjo užliūliuoti vakariečius ir tinkamu momentu suduoti jiems mirtiną smūgį. Reikia pridurti, kad ir po Chruščiovo Kremlius tebėra toks pat. Vokiečiai ta puikiai mato, ir todėl nuogastauja dėl galimo amerikiečių pasitraukimo.

Pasitarimai Vašingtone Neoficialiai yra žinoma, kad ryšium su karu Vietname, Vašingtono pareigūnai rimtai svarsto galimybes perkelti bent dalį kariuomenės iš Vokietijos į Vietnamą, kur reikia paruoštų karių. Neseniai Vašingtone lankėsi Atlanto Sąjungos kariuomenės vadas Lyman Lemnitzer, kurio vadovybėje yra ir amerikiečių kariniai daliniai Europoje. Manoma, kad vienas pasitarimo klausimų buvo amerikiečių karinių dalių perkėlimas į Vietnamą. Kokios nuomos prieita, neskelbiama; greičiausia — reikalas tebėra studijuojamas. Mat, yra argumentų už ir prieš. Galimas dalykas, L. Lemnitzer nurodė tebesantį pavojų Europoje, kuri yra svarbesnė už Vietnamą. Perkėlimas bent dalies amerikiečių karių į Vietnamą reikštų susilpninimą Europos fronto. Kariniai stebėtojai nurodo, kad staigus perkėlimas netenka laukti, bet su laikiniais daliniais perkėlimo galimybę reikia skaityti, ypač tuo atveju, jeigu karas Vietname suintensyvėja. Jau dabar vyksta mažo masto perkėlimai. Kol kas jie paliečia tik savanorius, kurių tarnybos laikas Vokietijoje baigiasi; ir kai kuriuos technikuosius dalinius. Vis dėlto ir šis perkėlimas apėmė keletą tūkstančių asmenų.

Atsitrankęs ir kanadiečių? Vokietijai kelia rūpestį ir Kanados vyriausybės užsimojimas sumažinti savo kariuomenę Europoje, ypač Vokietijoje. Pagrindinis motyvas — perdidelės išlaidos, nes Kanados kariai yra laisvadieniai. Be to, labai daug kainuoja karių išlaikymas Vokietijoje. Europoje yra 13.000 Kanados karių, o jų šeimų narių ir civilinių tarnautojų 18.000. Soest srityje įsikūrusi ketvirtoji pestininkų brigada, turinti 6.500 karių, 360 tankų, lauko raketų pabūklus ir priestankinius ginklus. Atominiai kanadiečių ginklai yra amerikiečių žinioje. Kanadiečių kaviacijos dalinis turi 6000 karių ir yra įsikūrus Metzėje. Jo aerodromai yra Baden-Soellingen ir Zweibrücken. Vokiečiai labai

vertina Kanados dalinius ir norėtų, kad jie būtų sumažinti. Otavos pateiktą sumažinimo planą šiuo metu svarsto Bonnos vyriausybė ir S. Atlanto Sąjungos vadovybė Paryžiuje.

Vokiečiai perspėja Vokietijos vyriausybė ir spauda perspėja amerikiečius ir kanadiečius neskubėti su atitraukimu ar sumažinimu. Problema esanti trejopa: karinė, politinė ir psichologinė. Pasak vokiečių, karinis saugumas Europoj yra svarbesnis nei Azijoj. Amerikiečių pasitraukimas esą neigiamai paveiktų kitus sąjungininkus, o ypač Vokietiją. Be to, tai sukres-

tų europiečių pasitikėjimą Amerika, nes pasitvirtintų Prancūzijos prezidento gen. De Gaulle perspėjimas nepasitikėti amerikiečių išipareigojimais. Visa tai JAV vyriausybė svarsto. Jai apsispręsti nėra lengva, nes senatorių tarpe yra ir tokių, kurie tvirtai priešinasi dabartinio prez. L. Johnsono politikai Vietname. Be to, ši rudenį įvyks kongreso rinkimai. Vyriausybė, vengdama plėsti sau nepalankias nuotakas, vargu ar išdris skelbti mobilizaciją. O jeigu karas Vietname suintensyvės, gali privirsti JAV vyriausybė panaudoti savo karinius dalinius, stovincius dabar Europoje. Kn.

Vida Tamulaitytė, Vasario 16 iškilnių Toronte pranešėja; Valdas Adamkavičius — tų iškilnių lietuviškosios dalies kalbėtojas

KRAŠTAI, TURĮ MAŽAI LAISVĖS

Tokia antraštė vedamąjį išidėjo Toronto dienraštis "The Globe and Mail" Vasario 16 proga. Straipsnis parašytas vieno iš redaktorių ir įdėtas vasario 22 d. laidoj. Pradžioje jame kalbama apie kraštus anapus geležinės uždangos, užsimerama apie naujuosius Vengrijos įvykius ir beveik pusę straipsnio paskirta Lietuvai.

"Ryškus priminimas, kad laisvės Rytų Europoje yra apžėliama skriestuvu, buvo Lietuvos nepriklausomybės iškilmės Toronte sekmadienį. Nuo 1918 iki 1940, kai atėjo rusai, Lietuva, Latvija ir Estija buvo mažos, bet karštos nepriklausomos valstybės prie Baltijos jūros. Jos buvo Sovietų Sąjungos prarytos, bet dar nesuvirškintos. Tų kraštų emigrantai ne pamiršo. Kiekvienais metais jie susirenka iš naujo ryžtingai pareikšti, kad istorija yra jų pusėje. Jie žino, kad valstybės sektore pasakė lietuviams, kad nepriklausomybė "yra sunkiai pasiekiamas tikslas" ir kad "laisvės liepsna kyla iš sielos bei širdies gelmių". Jie taip pat žino, kad nežinint optimistų nuomonės

apie liberalizacijos ženklus geležinės uždangos kraštuose, reikės dar daug kuro laisvės liepsnai, kol ateis laisvė į satelitinis kraštus, Baltijos valstybes ir pačią Sovietų Sąjungą."

Tuo būdu "The Globe and Mail" redakcija atitaisė korespondento Knelmano informaciją apie Vasario 16 minėjimą, kurią je ironiškai buvo pasakyta, esą lietuvių mini kraštą, "kurio nėra". Gal kanadiečiai tas reikalias kitaip atrodo, bet lietuviui jis dvelkia neįtikimu. Lietuva kaip kraštas yra; galima būtų kalbėti ne apie valstybės nebuvimą. Bet teisine prasme Lietuva tebėra ir kaip valstybė. Tikslai de facto Lietuvos valstybės suverenumas yra svetimtos jėgos kol kas panaikintas.

Tel Aviv. Hirsch Barėnblatt, 47 m. amžiaus muzikas buvo nušautas už antrojo pasaulinio karo nusikaltimus Lenkijoje. Jis, pats būdamas žydas, Bendine įdavinėliu. Jie taip pat žino, kad nežinint optimistų nuomonės

Savaitės įvykiai

PRAEJUSI SAVAITĖ PASIZYMĖJO NERAMUMAIS. Įvyko du sukilimai: Afrikoj Ganos valstybėje, kitas — Sirijoje. Gana valdė prez. Nkrumah ir pasižymėjo despotiškumu. Sukilimas įvyko tada, kai Nkrumah išvyko į Pekingą. Kaip ir kituose sukilimuose, vadovavo kariuomenė. Tikrasis sukilimo vadas betgi yra buv. Ganos žvalgybos šefas Khw Amihya ir pulk. Kotoka. Yra keletas užmuštų. Jų tarpe ltn. pulk. Zanlerigu, prezidento rūmų sargybos šefas ir kariuomenės vadas gen. Charles Barwah. Palestini politiniai kaliniai. Ganos sukilimas, palyginti švelnus, buvo septynišias aštuonių mėnesių laikotarpis. Prez. Nkrumah patyrė apie sukilimą Pekingo aerodrome, kai buvo oficialiai ir iškilmingai kiniečių priimtas. Dabar Nkrumah įieško prieglaudos pas Egipto Nasserį. Gana tapo nepriklausoma 1957 m. atsiskirdama nuo Britanijos. Blogas krašto valdymas ir ekonominė suirutė suverčiamas buv. prez. Nkrumah. Sukilimas yra didelis smūgis kiniečių komunistui. Paskutiniai keli sukilimai kaip tik ir nuvertė vyriausybės, kurios draugavo su Pekingū.

Sirijoje įvyko kitas, kariuomenės surengtas sukilimas. Užmuštųjų skaičius siekia iki 1000. Suminti ministerių kabineto nariai, net ir premjeras Salah Bitar. Sukilimui vadovavo gen. Salah Jadid, kariuomenės vadas ir didelis prez. Hafez priešas. Damasko radijas pranešė, kad sukilimas labiau išreiškė vykusią kovą Baath socialistų partijoje, kuri atėjo į valdžią 1963 m. irgi sukilimo keliu. Dalis kariuomenės sukilimui priešinosi. Sukilimui vadovavo kairių karininkų grupė. Nuo 1949 m. tai buvo septyntas Sirijos sukilimas. Sukilėliai pranešė, kad jie vadovaus Baath partijai ir bandys pritaikyti "mokslinį socializmą". Tai bus postikis komunizmo linkme.

Indonezijoje studentų riaušės prieš ngūjį Sukarno ministrų kabinetą užmušti trys studentai ir keturi prezidentūros sargybiniai. Antikomunistai studentai remia ateistąjį iš krašto aps. min. pareigū gen. Nasution ir grąsina pereiti į pogrindžio veikimą, nes prez. Sukarno draudžia viešą jų veiklą.

Britanijos min. pirm. Wilsonas lankėsi Maskvoje ir bandė aptarti karstuosius reikalus. Premjeras Kosyginas svečiui sudarė išpuolį, kad sovietai rems š. vietnamiečius, tačiau parama nebus tokia didelė, kad būtų įvelta karan Sov. S-ga ar Kinija, ir ne tokia maža, kad S. Vietnamui būtų priklausyti nuo kiniečių.

Grįžęs Wilsonas ruošiasi kovai parlamente. Mat, norima vienu trečdaliu sumažinti karines jėgas užsienio kraštuose. Taip pat perėinama nuo laivyno prie aviacijos stiprinimo. Panaikinti planai statyti naują lėktuvnešį. Bus perkami F-111 amerikiečių bombonešiai. Kritikai teigia, kad tai susilpnins britų aviacijos pramonę.

Australijos min. pirm. Harold Holt pareiškė, kad bus pertvarkoma imigracijos politika, iki šiol varžiusi neabalytų įvažiavimą iš Azijos. Iki šiol iš Azijos žemyno buvo leista atvykti tik 700 imigrantų. Tai, be abejonės, pagerins ir santykius su Azijos tautomis.

Britanijos parlamento rinkimai įvyks 1971 m. kovo 31 d. Premjeras Wilsonas apsisprendė ir toliau valdyti su maža darbiųjų partijos persvara dabartiniame parlamente. Britų spaudoje buvo plačiai pasklidę spėjolimai, kad rinkimai įvyks šį pavasarį — kovo 31 d. Tie spėjolimai nepasitvirtino.

Komunistai smerkia sovietinį teismą Maskvos teismas, nubaudęs rašytojus Danielių Siniavskį ir Ju. J. Danielių, pats susilaukė pasmerkimo. Daugelis komunistinių laikraščių, nekalbant jau apie nekomunistinius, pasipiktino tokiu sovietų teismu, kuris įžiūrėjo kaltę visai nekalteime veiksmė — knygų išleidime už Sov. Sąjungos ribų. Norvegijos, Švedijos, Suomijos, Danijos, Britanijos, Prancūzijos, Austrijos, Kanados ir kitų kraštų komunistų spauda pasmerkė ne tuos rašytojus, o maskvinį teismą. Prancūzijos kompartijos centrinio komiteto narys Louis Aragon taip rašė: "Nuomonė padaryti nusikaltimą yra labiau žalingas dalykas socializmo atečiai nei tų rašytojų knygos. Mūsų širdyje kyla įtarimas, kad šis teismo rūšis glūdi komunizmo prigimtyje". Britanijos kompartijos gen. sekretorius John Gollan pranešė, kad minėtų rašytojų nuteisimas sukėlė dideli susirūpinimą Sov. Sąjungos bičiulių tarpe, o sovietų rašytojas V. Tarsis, viešs Londone, tokią bausmę pavadino "nežmoniška" (7 ir 5 metai sunkių darbų stovykloje). Tarpautinės rašytojų organizacijos PEN - Club vadovybė pasiuntė protesto telegramą Sov. Sąjungos premjerui. Joje sovietinių rašytojų nubaudimas vadinamas "brutaliu ir nežmonišku". Telegramą pasirašė gen. sekret. David Carver ir olandų rašytojas Victor van Vriesland, prašydami premjerą Kosyginą "atstatyti pasitikėjimą sovietiniu teisingumu ir žmoniškumu". Kita rašytojų organizacija — Europos Rašytojų Bendruomenė (Comes) — taipgi susirūpino teistųjų rašytojų likimu. Jos generalinis sekretorius Giancarlo Vigorelli Maskvos sprendimą pavadino "pritrenkiančiu" ir pažadėjo šį reikalą perduoti rašytojų draugijos valdybai ir, jei reikės, nuvykti Maskvon. Tai draugijai priklauso dauguma garsųjų Europos rašytojų.

Turimomis žiniomis, nuteistieji sovietų rašytojai turės atlikti bausmę sunkių darbų kolektyvinėse stovyklose. Tokie stovyklos esantieji įrengtos Mordvos srityje prie Volgos upės. Ten kaliniai gali pasimatyti su savo artimaisiais tris kartus į metus, gauti laiskus kartą į mėnesį ir būti sąlyginai perkelti tikslai į lengvesnio režimo stovyklas.

Lėdėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeitimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

POPIEŽIUS PAS ROMOS ŠLAVĖJUS

Nuolatinis "Chicago Tribune" bendradarbis H. Gaggiotti iš Romos parašė apie popiežiaus Pauliaus VI-jo atsilankymą miesto švaros palaikymo centre.

Kreipdamasis į šiukšlių surinkėjų bei gatvių šlavių (su jų šeimomis) 6.000 minia, popiežius pareiškė, kad "ne vienas jų neprivalo gėdintis savo darbo, nors tas darbas atrodytų žemas. Aš, kaip šio miesto ir jūsų vyskupas, ką tik pasibaigusios visuotinės santarpybos vardu norėčiau pasaulio darbininkams išreikšti solidarumo ir draugiskumo jausmus. Atvykau čia priminti darbo kilnumo, pasakyt jums, kad niekas jūsų nesigėdytų savo darbo, nes žmogaus darbas pats savaime vertas pagarbos..." Popiežius pabrėžė naujos Italijos konstitucijos pirmąją pastraipą, kuri višų pirmą pareiškia pagarbą žmogaus darbiui, laikydamas jį naujosios Italijos, atgimusios po antrojo pasaulinio karo, kertiniu akmeniu.

"Laikytina nepaprastai reikšmingu dalyku ta aplinkybė, kad du skirtingi — valstybės ir Bažnyčios — balsai susijungia tam, kad paskelbtų, jog "darbas pri pažintinas kaip neribota vertybė. Netiesa, — kalbėjo popiežius, — kad Bažnyčia nėjo kartu su darbininkija, bet palaikė turtingesniūmą... Aš šiandien atvykau čia jūsų akivaizdoje kuo iškilmingiausiai paskelbti ir savo užimanos vietos autoritetu darbo

kilnumą patvirtinti. Žmogaus darbas, kad ir kažin kaip atrodytų žemas, yra vertas pagarbos."

Priminęs, kad Jėzus Kristus plovė apaštalių kojas, Sv. Tėvas tarė: "Esu aš čia, kad jums patarnaučiau, kad nusilenkičiau prieš jus, nes kiekviename jūsų aš matau Dievo sūnų, savo brolių, augštesniojo gyvenimo kandidatus amžinybėje."

Kai popiežius atvyko į miesto švaros bei gatvių valymo centrą, vienas šlavikas pratarė jam kelis sveikinimo žodžius ir įteikė miniatūrinį sąslavoms išvežti vežimėlio modelį su "Gatvių Madonos" medaliukeliu. Šlavikas paprašė Sv. Tėvą "Gatvių Madoną" paskelbti šiukšlių vežėjų bei gatvių valytojų globėja.

Popiežius pakvietė darbininkų minia drauge su juo sukalbėti tai progai parašytą maldą ir pranešė, kad vienuolika valytojų jis pasiuntė į Liurdą Prancūzijon, į Nekaltai Pradėtosios šventovės tait pasakė prieš atsiveikindamas su "mažiausiais" Romos miesto darbininkais.

Tai buvo antras popiežiaus Pauliaus VI-jo susitikimas su darbininkais dviejų savaitių laikotarpyje. Vasario 9 d. jis lankėsi Pietralata naujai statomame priemiestyje, kur tūkstantinė darbininkų minia sutiko jį ir kartu kalbėjo Viešpaties maldą prie pigiųjų butų darbininkams statybos.

Dr. P. Mačiulis

OPOZICIJOS VADO SVEIKINIMAS LIETUVIAMS

Lietuvos nepriklausomybės 48 metų proga malonu man jungtis su jumis ir su visais, branginantiais laisvės tradicijas, pageriant didią lietuvių tautos istoriją bei lietuvių tautos drąsą.

Laisvės ugnis, būdama gyva jūsų širdyse ir deganti visų žmonių širdyse bei mintyse, niekad negali užgesti, nors, reikia pripažinti, gali būti laikinai prislopinta.

Su nuosirdžiais linkėjimais —

John. G. Diefenbaker

A + A

ALBINUI ŠČIUKAI mirus,

jo žmoną ONUTĘ ir pusbrolių JURGĮ DANISEVIČIŲ su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

L. M. Malinauskai
E. A. Malinauskai

Mielam JONUI GUSTAINIUI ir jo šeimai, liūdintiems a. a. jo Mamytės, mirusios Lietuvoje, giliai užuojautą reiškia —

G. ir G. Balčiūnai
K. M. Beraitienė

Kanada neprisideda prie Vietnamo karo savo karinėmis pajėgomis, tačiau finansškai padeda P. Vietnamo ekonomikai, skirdama kas metai \$1,5 mil. Artimiausiu metu į Vietnamą išvyks 3 gydytojai ir keliolika sanitarų, kurie pasiliks Vietname ilgesnį laiką.

Pragyvenimo išlaidos Kanadoje smarkiai kyla, taip pat — ir atlyginimai, ir tai gėroakai greičiau, negu išlaidos. Nuo 1949 m. pragyvenimo išlaidos pakilo apie 39%, tačiau atlyginimai pakilo daugiau kaip 100%.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
IVAIRŲS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė
Sav. V. ir J. Biliūnai,

861 COLLEGE ST. TEL. 536-4767

- Gaminame valgomųjų kambarių ir virtuvės kompleksus
- Taip pat aprūkiname senas kėdes.
- Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

GEDIMINAS GALVA

Ar vienkieniai jau atgyveno?

Ateitis — rūkuose,
praėjis — varguose

Sis lietuvių priežodis, sukurtas ir užrašytas jau šimame pokaryje, puikiai pavaizduoja kaimo būitį. Žemdirbiams daug žada, bet mažai ištėsi. Kompartinijos nusistatymas ryškus: sunaikinti vienkienius, o gyventojus perkelti į didelius kaimus, kurie dalimi primintų rusų "selo", nors jis būtų tiek skirtingas, kiek lietuvis skiriasi nuo ruso.

Vienkieniai, sustiprinę lietuvišką individualumą, šiandien laikomi atgyventais. Kaimo statybinių pasitarime š.m. sausio mėn. pabaigoje kompartijos sekretorius A. Sniečkus vienkienių reikalui kalbėjo:

Vienkieniai, kuriuos mūsų kaimui paliko buržuazinė santvarka, truko spartiau vystyti žemės ūkio gamybą kolūkiuose ir valstybiniuose ūkiuose. Lietuvoje atliktas kai kuris darbas, perkeltas kaimo darbo žmonės iš vienkienių į gyvnyvies. Per pastaruosius penkiojų metų žemdirbių pasistatė 37 tūkstančius butų. Kolūkių visuomeniniai pagrindais pastatė 70 tūkstančių kvadratinį metrų gyvenamojo ploto. Žymiai išaugo gyvenamųjų namų statybos apimtis tarybiniuose ir kituose valstybiniuose ūkiuose... (Tiesa, 125, nr. 20)

Šioje užuominėje ryškus kompartijos nepajėgumas nepriklausomoms Lietuvos palikimui sugriauti. Jis nurodo, kad per šio pokario 15 metų žemdirbiams pastatyta tik 37.000 butų, nors jų žymi dalis atiteko įvairiems pareigūnams, dirbantiems kaime. Jei žemdirbiai būtų net ir visuose naujuose pastatuose įsikūrę, jie tesudarytų tik 8,8% kaime gyvenančių šeimų. Kiek gi metų turės praslinkti iki kompartija įgyvendins savo tikslą?

Gyvenviečių — vienkienių, sutelktinių sodybų ir kaimų atsiradimas priklausė nuo ūkinio, socialinių sąlygų ir saugumo. Kompartija siekia visai kito tikslo, būtent, ūkininkus atplėsti nuo žemės ir padaryti tik darbininkais, samdiniams. Jai nepriimtini vienkieniai ne todėl, kad truko spartiau žemės ūkio gamybą plėsti, bet todėl, kad jie sudaro palankias sąlygas užsiklęsti kompartijos įtakoms. Ir kai šiais metais jau pradėdama garsiausiai šnekti apie žemdirbių perkėlimą į gyvnyvies, net kompartijos spaudoje pasigirsta joms nepalankūs balsai.

Būkime šeimnininkais

Kaimo statybos ministeriją iškūrus ir įvairioms inžinerių įstaigoms pradėjus planus ruošti kolchozų, sovchozų ūkio pastatams ir daryti apybraižas gyvenvietėms, — pasigirdo nelauktas A. Patašiaus balsas. Jo straipsnis "Kaimas — ne tik duona, pienas ir mėsa...", įdėtas diskusiniui "Komjaunimo Tiesoj" 1. 14, iškelė daugelį kaimo statybos klausimų ir netiesiogiai emė ginti vien-

kienius. Dar įdomesni skaitytojų atsiliepimai, kurių kiekvienas savaip ir aplinkomis priekaištauja kompartijos vadovybės nusistatymui visus gyventojus suvartyti į gyvenvietes. Kompartinijos spaudoje lukštenimas šio reikalo rodo, kad ir jos vadovybės žodis nevirtas.

Skaitytojų laiškuose ryški savo krašto meilė. Ypač išsidėmėtinis šūkis: būkime tikrais savo krašto šeimnininkais!

Šeimnininką pažinsi iš kiemo

Ryšium su A. Patašiaus straipsniu, praėjus dviem savaitėm, "Komjaunimo Tiesoj" (1. 28, nr. 19) paskelbti keturi skaitytojų laišškai.

E. Meškinis, Biržų rajono, Kratiškių kaimo veikėjas, byloja:

... Ne vienas kolūkiečių norėtų persikelti į gyvenvietę, tačiau trūksta statybinių medžiagų. Dėl to negalima kelti statybinių organizacijų, nes yra glėsnis priežasčių, ir jos, matyt, kurį laiką išliks. Tuo tarpu nemažai žmonių, esančių kolūkių teritorijoje, gerai atrodė, puošia krašto landsaftą. Bet vien dėl to, kad šios sodybos ne gyvenvietėje, joms neišskiriamos medžiagos remontui, sakysim, stogo dangą, plytas, miško medžiagą ir t.t. Kolūkiečiai priversti ieškoti pagalbos kolūkių valdybose, kurios juos "nelegaliai" aprūpina...

Daugumojė rajonų, atskiroje apylinkėse bei kolūkiuose ruošiami gražiausios, tvarkingiausios sodybos konkursai. Reikėtų šia tema daugiau literatūros, besidalinančios patyrimu, duodančios patarimų, kaip apželdinti gyvenvietę, atskiras sodybas, mechanines dirbtuves ir panašiai.

Vertėtų didesnį dėmesį atkreipti į tokius kolūkių vadovus, kuriems labai svarbu duona, mėsa, pienas, tačiau pamirštantys, kad žmogus ne vien duona sotus. Gamybinės valdybos sprendžia apie kolūkių pagal gamybinius rezultatus, tačiau reikėtų atsižvelgti ir į kolūkių estetinį veidą, apylinkę. Ne veltui lietuvių patarlė sako: "Iš kiemo pažinsi gėsdatorių, o iš virtuvės — šeimnininkę".

Būkime tikrais savo krašto šeimnininkais, puoskime jį gražiais, skoningais pastatais, želdiniais taip, kad ateities kartos pasakytų mums aciu...

Namas, ne mašina

Vilniaus universiteto chemijos fakulteto V kurso studentas B. Šoblinas kietai kerta:

Tokių namų statyti, kaip tvarkyti kaimą, mano nuomone, geriausiai gali nuspręsti patys kaimiečiai, o ne kabinetinis svarstymas, architektai, kurie gal ne visi yra kaime gyvenę... Namas, kaip žinoma, ne mašina. Ypatin- gais standartizavimas čia nereikalingas.

Pagrindinis argumentas, kuris kalba prieš ypatingą kaimo artinimą prie miesto — tai, kad kaimo gyventojai visai ne toks vietinis, kambarinis darbo profilis, kaip miestiečių. Visai pagrįstai A. Patašius rašo, jog toli gražu ne būtina likviduoti absoliučiai vis pasienes sodybas jau vien dėl peizažo išsaugojimo, turistų patogumo,

pilno nederlingesnių vietų panaudojimo.

Jam, matyti, jau tiek įgrišo kompartijos projektavimai ir planavimai, kad verčia mestis į kitą kraštutinumą — tegu kaimiečiai patys savo reikalus tvarko kaip tinkami. Jaunuolis aiškiai atsuka savo veidą į kaimą, tautinės gyvybės šaltinį.

Kauniečiai ekonomistas J. Masiūnas žymiai santūresnis. Jis jau nešneka apie vienkienius, bet siūlo sudaryti sąlygas žemdirbiams kooperatyviniu būdu gyvenvietėse pasistatyti namą, tiksliau — įsigyti butą ne standartiniame pastate:

Kaimo architektūros, statybos problema — ne tuščia frazė, kurią galima nutylėti arba užmerkiamis akimis praėti. Kaimas davė mums ir duoda nemažą skaičių inteligentų: mokslo, meno darbuotojų, inžinierių, architektų. Todėl, mano nuomone, ir į kaimo gyvenviečių projektavimą turėtų atkreipti dėmesį visa mūsų šaunioji inteligentija, kuri daug ką skolinga kaimui...

Statyti naują žemdirbių gyvenvietę reikia tokią, kad ji atitiktų architektūrinius reikalavimus, būtų reikalingas, santechnikos ir šio laiko dvasios skirtumo tarp kaimiečio ir miestiečio...

Nebūtina ir nepageidautina statyti taip, kad visi kolūkių gyvenviečių namai būtų vienodi, standartiniai, "pilki"... Žemdirbio gyvenamoji vieta neturi mums priminti šabloniško standarto, barakų ar laikinių būstų. Čia reikia atsižvelgti į žemės reljefą, vietos statybinių medžiagų išteklius. Pritaikant liaudies architektūros formų įvairumą, reikėtų paieškoti raiškesnio gyvenvietės silueto.

Drąsiau akmenį meta Raseinių rajono kolchozininkas J. Mačiukevičius ne tiek svajodamas apie miglotą ateitį, bet varganą žemdirbių dabartį:

Argi normali ta padėtis, jei ši organizacija "Jaunosios gvardijos" kolūkyje per visą jo gyvenimo laikotarpį pastatė vos vieną 300 tonų talpos daržinę?

O statybų laukia ne tik visuomeniniai pastatai, bet ir gyvenvietės. Štai kolūkiečiai J. Dabkus, V. Naujokaitis ir kiti gyvena tokiuose avarijiniuose pastatuose, kad ir juos net įžengti bausi. O žmonės dabar jau turi ir santaupų, gal ir kolūkis padėtų, bet iš kur gauti statybinių?

Zinoma, protinga gerai viską iš anksto apsvaistyti, pagalvoti apie landsaftą, apie gamtines ypatybes ir kitus dalykus. Ateities kaimas bus jausmas, gražus, patogus... Bet labai jau aktualu kalbėti ir apie dabartinį kaimą. Čia jau reikia statyti. Ir pirmoji problema — statybinių problema. Rajono statybinės organizacijos savo darbų apimtimi turi išaugti daug kartų. Galvojant apie modernius projektus, kartu žiūrėkime, kad lyjant žmogui nebūtų ant galvos, o šaltant jam nereikėtų kambariye būti su kailiniais...

O kiek Dabkų ir Naujokaičių gyvena lūšnose? Jų daug, bet ne jų galioje pakeisti sąlygas, kurias primetė Maskva.

Kunigas Vailokaitis Sibiro tremtyje

JONAS MATULIONIS

Prieš kiek laiko esu rašęs apie kun. J. Vailokaitį ir apie jo darbą nepriklausomaj Lietuvoje. 1941 m. birželio m. su pirmąja tremtinio banga jis buvo išsiųstas į Sibirą. Jis nebuvo patalpintas dėl savo amžiaus (jau persirites gerokai per 60 metų) į vergų stovyklą, bet buvo išmestas "laisvam gyvenimui" Sibiro kolchoze. O tas "laisvas gyvenimas" tai buvo rusų carų režimo vadinamas "syla". Ne laisvoji, o prievartinė, nes neturėjo teisės pasirokti kur gyventi; gyvena, kur jam buvo nurodyta. Kas dvi savaites turėjo registruotis pas vietos karo komendantą.

Dabar gavęs tikrų žinių apie jo tą gyvenimą noriu pratęsti tą savo rašinį apie šį mūsų tautos didįjį vyrą. Su juo gyveno keletas lietuvių; vienį jų yra jau mirę, kiti dar gyvena Lietuon sugrįžę, trečiams laimė lėmė pakliūti į Vakarus, o ketviti dar ir šiandien merdi Sibire.

"Dieduška"

Kai Juozas Vailokaitis buvo išmestas po ilgų kelionių geležinkeliais ir laivais į Bielostoko kaimą, Krivošinski rajone, Tomskaja oblast, kur gyveno iš senų laikų gudai, vietinių žmonių buvo pavadintas "dieduška". Jo amžius, balti plaukai, jo kažkokia rami laikysena, gera, nors ir rėta, šypseną, sugestijonavo tą vardą, tikusi visam jo ištrėmimo laikotarpiui... Su juo kartu atvažiuojo lietuvių irgi pradėjo jį taip vadinti.

Tas "dieduška" (tiksliai lietuviškai tai būtų tėvukas) nėra eilinis žmogus — sprendė kolchozininkai vien iš jo laikysenos. Bet kas jis buvo — nežinojo, o pats kunas Vailokaitis nesisakė. Lietuvis, žinodami ano laiko komunistų nusistatymą dėl religijos ir dvasiškų, taip pat tylėjo, nenorėdami jam sudaryti sunkinančių aplinkybių.

"Dieduška", nežiūrint savo amžiaus, ėjo lygiai su kitais visais pareigas, dirbo visus paskirtus darbus, gaudavo tą patį — daugiau negu kaimo maisto davinį ir dar turėjo visus kitus savo tautiečių raminti, guosti ir palaikyti viltį į ateitį, kad viskas baigsis "gerai". Gyvenimas kolchoze buvo "sibi-

riškas". Karo metu visi vyrai buvo išvežti. Liko tik moterys, senukai ir vaikai. Kolchozas su 60 kiemų buvo neturtingas, nors žemė buvo gera. Pievos, laukai maišėsi su krūmais, atžalynais, pelkėmis, kalneliais. Ypač buvo apstu pelkių, kurios ir buvo milijonų uodų židyns, nuo jų apsiginti nebuvo galima. Jų buvo pilna visur — ir namuose, ir laukuose. Vien dūmai juos išblaškavo. Prieš eimant gulti kambarys buvo dūmais "vėdinamas", kad žmonės nors kiek galėtų bent pradžioje ramiai miegoti. Kai rudenio pranykdavo uodai, atsiradavo juodos muselės — Lietuvoje nematytos, negirdėtos. Jos skverbėsi visur — negelbėjo nei skarelės, nei drabužiai. Nuo jų, kaip ir uodų, įkandimom tindavo vėdai, rankos. Sukandžioti žmonės nebuvo panašūs į žmones. Tie insektai pranykdavo tik žiemai atėjus. O žiemos buvo žiaurios — kai užėdavo šalčiai, kai prisnigdavo sniego metrais gylio, tai keitėsi ir visos gyvenimas.

Pusė svaro duonos dienai

Kolchozas gyveno iš savo darbo, bet žymi jo pajamų dalis tekdavo duoklėms. Viskas turėdavo būti atiduodama valdžiai — net ir

PADEKA

KLB Toronto apylinkės valdyba, ruošdama Vasario 16 proga priėmimą Prisiškelimo parapijos salėje, susilaukė nuoširdios tautos. Ponios, vadovaujamos A. Kuolienei ir A. Aperavičienės, paruošė stalą bei savo namuose pagaminto maistą. Reiškiamie giliai padėką ponioms: A. Aperavičienei, K. Butienei, I. Baziliauskenei, S. Dervinienei, I. Dauginienei, I. Delkuvieni, E. Jankutei, P. Jankaitienei, O. Jonaitienei, G. Kuzmienei, A. Kuolienei, M. Kuolienei, A. Mikšienei, V. Otienai, A. Puterieni, J. Rinkūnienei ir A. Ščepavičienei.

Apylinkės valdyba

PADEKA

Užgavėnių blynų baltius rengėjos nuoširdžiai dėkojame: kun. klebonui P. Azubaliui už leidimą nemokamai pasinaudoti sale, p. A. Čičkui už muzikos tvarkymą, N. Ščepavičienę, T. Sekonienę ir p-lei Girvytę už loterijos pravedimą; ponioms už fantus loterijai, buvusiai paaukotas tortus, spurgas, žagarėlius ir pyragus; vyrams už talką: p. p. B. Steponaičiui, B. Norkui, Dementavičiui; virtuvės vadovei p-lei V. Moklickaitei; svečiams už malonų atsilankymą ir "T. Žiburiams" už informaciją.

K. L. K. Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. parapijos sk. valdyba

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju už manęs lankymą ligoninėje: Tėvui Tarcizui Garbuzui, OFM, ir kun. J. Staškevičiui. Labai dėkinga esu už saugojimą mažos mano šeimynėlės savo mamai, kuriai niekad nepajėsiu atsikėdėti už jos rūpesčius. Taipgi nuoširdžiai padėką reiškiu už gėles, dovanas, lankymą ligoninėje ir namuose; savo seseriai su vyru, K.L.K. Moterų Draugijos Prisiškelimo parapijos skyriaus atstovei Z. Didžiulienai, p.p. Birštonui, Ignatavičiams, Jankauskienei, Seštokams, Tamošiūnams, Grigams, Ramanauskams, Kersiams, Simonaičiams, Baikuvieni, Kazlauskams, V. Jociui, J. Bozie, L. Roman, I. Martin.

Visiems dėkinga —

Irena Birštonienė

Mirus a. a. buhalteriai ALBINUI ŠČIUKAI,

našlei ONAI ŠČIUKIENEI reiškia nuoširdžių užuojautą —

Hamiltono Kredito Kooperatyvo
"Talka" administracija

Mūsų kredito unijos nariui

JUOZUI VASILIAUSKUI mirus,

jo žmonai MIKALINAI, sūnui VYTUI ir artimiesiems

nuoširdžių užuojautą reiškia —

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus,

JONUI GUSTAINIUI, šeimai ir artimiesiems

reiškiamie nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime —

Ant. J. Mikšiai ir
Grajauskų šeimos

Tik tiek, kad ays vakarop pačios traukė į namus ir laikėsi visos kartu. Čia jau ir maisto davinys "padidėjo": du žmonės gaudavo į dieną visą kilogramą duonos ir pusę litro pieno. Tai buvo didelis laimėjimas. Laimė buvo, kad apylinkė nebuvo vilkų, tai ir ays nepranykdavo. O žvėrių buvo: daugiausia lokių, briedžių, kiškių, kurie žiemos metu visi pabaldavo.

Lenkai išsifravo

Bloga buvo su gyvenama troba. Atvažiuoję lietuviai gavo gyvenamą namo pusę. Stogo kaip ir nebuvo: lietuvai metu visi lietuviai slėpėsi kambario po atsivežtais iš Lietuvos lietsargiais. Geriau buvo žiemą, nes atoleidžių ten nebūdavo. Sniegas laikydavosi visą žiemą. O kitą vasarą stogą užtaisė su kiaušiais. Toje mažoje lietuvių kolonijoje buvo penkos moterys, du vaikai ir kun. Vailokaitis. Darbo jie neperstipiraušia. Kuro buvo pakankamai, tik reikėdavo patikams parsivežti su rogutėmis.

Kaimyninis kolchozas buvo apgyventas lenkų, jau seniau atgabentų. Jie turėjo savo laikų bažnyčią, kur kartą klebonavo lietuvis kunigas. Jis aptarnaudavo tris gretimus kaimus. Šie lenkai išsifravo, kad Vailokaitis yra kunigas. Bažnyčia tuo laikų jau buvo ne bažnyčia. Siutėjant bolševikams, ji buvo paversta grūdų sandėliu, o vėliau — šokių ir susirinkimų sale. Agitatorius įsilipdavo į sakyklą ir droždavo savo "pamokslus". Lenkai buvo palėpę liturginius drabužius, kuriais slapta pasinaudodavo kunigas Vailokaitis. Jis laikė vaikus (žinoma, slapta), kritikėjo vaikus, klausė išpažinčių, tuokė. Komunikant lenkai pasigaminavo patys, o vyno porą bonkų kun. Vailokaitis buvo atsivežęs su savimi. Nors lankytis į kitus kaimus ar į miestus buvo komendantų drausta, bet kadangi kaimas buvo tik už poros kilometrų, šio griežto nuostato nesilaikydavo.

Tuščios krautuvės

Tuo laikų ten buvo tikras tautų mišinys: rusai, gudai, lenkai, latviai, estai, moldavai iš Rumunijos, vokiečiai ir lietuviai. Komunistų iš vietinių gyventojų nebuvo — jie atvažiuodavo iš kitur. Komunistų žmonės staciai neapkesdavo. Ir visi karo metu tikėjo, kad komunizmas žlugs. Ir buvo baisiai nusivylę, kai jis negruvo, o vokiečiai nepasiekė Sibiro. Šiapus gyventojai buvo geros širdies žmonės, tik visai nelaimė, kad ir buvo labai neturtingi.

Buvo vadinamos krautuvės, bet karo metu net ir druskos nebuvo galima gauti. Turgai didesniuose kaimuose. Kolchozininkai, atidavę žiaurias duokles, šį tą sugėbdavo parduoti iš savo sklypelių — tai grūdų žiupsnį, tai vienią kitią kiaušinių, tai mėsos gabalėlį. Jokio apavo nei medžiagų nebuvo galima pirkti. Viską žmonės darydavo patys: sėdavo linus, verpdavo, ausdavo ir siūdavo. Iš savo užgintų avių turėdavo kailius. Tokių kailių nusipirkęs kun. Vailokaitis pasiisūdinio trumpus baltus kailinukus.

Sventi paveikslai kolchozuose

Dar prie caro Sibire kūrėsi kaimai iš tremtinių. Komunistai įsivežė patavus, šie visi naujokynai buvo paversti kolchozais. Per smurtą, per prievartą, per jėgą. Visi gyvuliai tapo bendra nuosavybe. Gyvenimas, kaip vietiniai patys pasakoją, pasunkėjo. Darbai ėjo ištisus metus — nuo tamsos ligi tamsos. Nebuvo nei šventų, nei poilsio dienų. Nebuvo oficialiai švenčiamos nei provoslavų didžiosios šventės, nors rusai jas atšvėsdavo vakarais sugrįžę iš darbu. Įsigalėjo bolševizmas, pradžioje ir privačiuose namuose išnyko šventi paveikslai. Lietuvis čia atvažiuos, visi šventi paveikslai jau kabojo visuose privačiuose namuose, nes prieš tai buvo visi sušępti. Buvo praktiškai (Nukelta 16 psl.)

Visi dalyvaus Kanados iškilmėse

MINISTERĖS JUDY LAMARSH KALBA, PASAKYTA LIETUVIAMS
PER VASARIO 16 MINEJIMĄ TORONTE

Leiskite pirmiausia išreikšti jums asmeniską padėką už galimybę pabuvoti šį vakarą su jumis. Suprantu, kad šį dieną jums turi ypatingos reikšmės ir man yra garbė, kad jūs pakvietėte mane į šias dalyvauti.

Su savim atsinešus sveikinimus jūsų federacinės valdžios šiai jūsų „kitai“ tautinei dienai, ir turio vilties, kad mes savo gyvenimo laikotarpyje dar išvysime nepriklausomybę, kurią jūs šandien švenčiate, sugrąžintą jūsų gimtajam Lietuvos kraštui.

Nereikia man nei sakyti, kad dabartinės pasaulio aplinkybės tikslas, kurį jūs puoselėjate savo širdyje, yra sunkus. Jis nebus atsiėmęs vienos nakties stebuklu. Viskam norėčiau priminti jums, kad laisvės liepsna kyla iš sielos bei širdies gelmių. Ji gali būti istorijos eigoje prislopinta, bet negali būti užgesinta.

Jei didžiojo galėdama atžymėti Lietuvos nepriklausomybės 48-tą sukaktį, lygiai taip pat didžiojo turėdama ryšius su jūsų Bendruomene ir visa tai ką ji Kanadoje atstovauja. Nes daugeliu atžvilgių ji, kaip ir daugelis jai panašių, tarsi simbolizuoja ypatingą čia mūsų turimą kraštą.

Jūsų įnašas

Jūs, kaip ir visos kitos grupės, kurios sudaro mūsų tautinį audinį, visų pirmiausia esate kanadiečiai. Žinau iš jūsų pačių, kad dailinates tuo pačiu troškimu, kaip ir mūsų kitos taip vadinamos etninės grupės (šion kategorijai aš įskaitau anglus bei prancūzus), pilnai įsijungti į Kanados kūrimą. Žinau įnašus Kanadai, padarytus lietuvių kilmės žmonių žemdirbystėje, versluose ir įvairiose profesijose. Aš žinau ir apie Kanados Lietuvių Bendruomenės veiklą pilietybės srityje. Žinau, kad jūs visa tai atlikote — ir tai yra mūsų krašto didžiausia stiprybė — be jokio nuostolio savo atsiėmimą palikimui. Būvimas geru kanadiečiu nereikalauja, kad žmogus sunaikintų savo kultūrinę kilmę. Derindami savąjį lo-byną su kitais įvairiausių tautų žmonėmis, sudaranciais mūsų bendruomenę, mes praturtiname ir sustipriname kanadišką valstybę. Jūs esate davę įnašą savo „Varpo“ chorui, šokių grupėms, savo moterų rankdarbiais.

Išlaikydami bei stiprindami savo specifinį savitumą, jūs tuo pačiu praturtinatė ir mus, kurie nesame jūsų kilmės, bet kurie turime laimę būti jūsų artumojė.

Lietuvos ir Kanados sukaktis

Kadangi tai yra 48-ji Lietuvos nepriklausomybės sukaktis ir kadangi esu ministrė atsakinga už Kanados šimtmečio planus, manau, bus tinkama pakalbėti jums šį vakarą apie kaikiuriuos projektus, kuriuos paruošėme 1967 m. Kanados konfederacijos šimtmečiui paminėti.

Leiskite pradžioje pabrėžti, kad mes visų pirma stengiamės padaryti tai visų kanadiečių šventė, neskiriant nei kalbos, nei rasės, nei kilmės. Aišku, šiame krašte kalbame apie „dvi tautas ištėmus“, bet neįsivaizduojame šio žodžio daugiau nei jė reikšima, nes tai yra tik istorinio fakto pripažinimas, kad britų ir prancūzų grupės buvo koloninės Kanados ir pačios konfederacijos pagrindai.

Suprantama, turime įvertinti ir pripažinti šiuos mūsų tautinės, politinės ir konstitucinės kilmės faktus. Ir tai mes atliekame per tam tikrus savo konstitucijos nuostatus.

Visi vienodi piliečiai

Bet tai neturi būti laikoma — ir nei vienam teisingai galvojančiam kanadiečiui tai negali reikšti, — kad yra daugiau nei viena kanadiškos pilietybės rūšis. Nė viena grupė dėl savo kultūrinės praeities negali sava laikyti ar būti kitų laikoma už kanadiškos bendruomenės ribų. Mes taip manome, kai kalbame apie vieną Kanadą. Kitaip ir negali būti, jei norime įžengti stiprybės ir vienybės dvasioje į antrąjį mūsų valstybės šimtmetį.

Tai ir yra mūsų pagrindinis kelias į Kanados šimtmečio minėjimą bei planuojant plačią ir įvairią programą, kuri leistų mums visiems, kaip kanadiečiams, kokių nors būdu dalyvauti. Aš laikysiu 1967 metus pilnai pasisekusiais tik tada, jei kiekvienas kanadietis galės grįžti iš švenčių jausdamasis, kad jis ar ji buvo tiesioginė jų dalis.

Numatyti planai

Mes norime panaudoti tą vieną kartą mūsų gyvenime patalpusią progą statyti pastoviams paminklams, kurie duotų mūsų žmonėms praktinės naudos ateityje. Štai kodėl mes įsteigėme „Capital Grants“ programą, pagal kurią turėtų būti pastatyta apie 2.400 pastatų, kurie paliks kaip šimtmečio ženklas. Jų gama prasideda nuo miestų savivaldy-

bių rūmų iki „curling“ čiuožikų, nuo bibliotekų iki „baseball“ aikštelių. Pagrindinė visų jų reikšmė ta, kad jie duos kažką naujo bei tikrai naudingo apylinkės bendruomenei.

Mes tikime, kad taip pat svarbiu kanadiečiams vieni kitus geriau pažinti, ypatingai jaunesniai amžiuje, kai jų protai dar laisvi nuo prietarų ir nesupratimų, dažnai varginančių suaugusių protus. Štai kodėl mes pradėjome jaunimo kelionių programą, per kurią yra galima federa-

Kanados valstybės sekretorė Judy LaMarsh kalba lietuviams Toronte Vasario 16 proga

cinė finansinė parama pradinės ir vidurinės mokyklos amžiaus kanadiečiams, kad jie pamatytų gyvenimą už savo provincinių ribų. Mes tikime, kad net iki 40.000 jaunuolių dalyvaus šioje programoje, kuri, aš manau, galėtų būti tiesiama ir po 1967 m. kaip nuolatinė parama geresniam valstybės pažinimui.

Keliantis parodos

Mes jaučiame, kad kanadiečiai turėtų žinoti daugiau to 100 metų Kanados laikotarpio istorijos. Šiam reikalui mes paruošėme konfederacijos traukinį ir kavanus, kilnojamas parodas, vaizdais parodančias mūsų piliečiams aplinką ir įvykius, kurie formavo mūsų valstybę. Šis traukinys ir autobusai sekančiais metais keliaus skersai ir išilgai kraštą, kad jo istorija būtų matoma ne tik didesniuose centruose, bet ir mažesniuose.

Mes taipgi norime, kad kana-

diečiai pamatytų bei išgirstų ne tik savo žymius menininkus, bet ir kankuriuos iš užjūrio. Tokiu būdu Kanados šimtmečio proga norima apimti visas krašto dalis, pasikeičiant profesionaliais ir mėgėjais menininkais — nuo operos iki kaimo ir „western“, nuo trumpų plaukų iki ilgų ir vidutinių.

Tautinių grupių dalyvavimas

Zinoma, mes norime, kad mūsų šimtmetinės programos atspindėtų ir kultūrinių kilmų įvairumą, kuris sudaro kanadietišką audinį. Mes norime, kad visi galėtų dalyvauti, visų pirmiausia, kaip kanadiečiai, bet taipgi norime sudaryti progų pasirodyti, kurie atspindėtų visų grupių specialų etninį lobį. Skubu pridurti, kad etninė grupė aš laikau visas, neišskiriant prancūzų nei anglų.

Dėl šios priežasties, su Šimtmečio Komisijos parama, buvo sudaryta Kanados tautinių grupių meno taryba (Canadian Folk Arts Council). Jos uždavinys — rūpintis, kad visos taip vadinamos etninės grupės galėtų kuo nors prisidėti prie iškilmų, kad matytume šokėjus, girdėtume jūsų muziką, išmoktume daugiau jūsų kalbos. Visa tai tik praturtins mūsų bendruomenę.

Mano žiniomis, tautinių grupių meno taryba, padedama tokių grupių kaip ši, paruošė plačią programą vietovinio pobūdžio festivaliams, kurių talentai galės tarpusavyje pasikeisti. Federacinė šimtmečio Komisija jau yra davusi šiam projektui finansinę paramą; turiu vilties, kad neužlūgo galės ir daugiau pranešti šiuo reikalu.

Komisija taipgi sudarė etninės spaudos patariamąją komisiją. Be to, buvo sudaryta speciali sutartis su „Canadian Scene“ įstaiga, kad ji visą šimtmečio informaciją išverstų į 14 kalbų ir nusiųstų taut. grupių laikraščiams, kad kiekvienas pilnai žinotų mūsų planus bei sumanymus.

Komisijos leidinių programoje pasirūpinta parama skatinti įvairių tautinių grupių knygų leidimui. Pastebiu, kad Lietuvių Bendruomenės valdyba planuoja išleisti knygą apie lietuvių kilmės žmonių įnašą Kanadai. Kadangi jūs ateivijos šaknis Kanadoje stekia virš 50 metų, esu tikra, kad bus pakankamai vertingos medžiagos tokiam leidiniui.

ONTARIO PREMJO SVEIKINIMAS

Lietuvos nepriklausomybės 48-tosios metinės yra reikšminga diena. Man ypač rūpi, kad šios metinės būtų pripažintos. Malonu man Ontario gyventojų vardu išreikšti sveikinimus Lietuvių Bendruomenei Kanadoje. Gaila, kad Hon. John Yaremko,

kuris daugelį kartų dalyvavo mūsų metinėse iškilmėse, negali atvykti tą dieną pas jus.

Dar kartą reikiu jums visiems geriausius šios provincijos gyventojų linkėjimus.

Su tikra pagarba —
Jūsų John P. Roberts

Toronto apylinkės valdybos surengtame priėmime: ponis Grossman, apyl. pirm. Aug. Kuolas, O. Jonaitienė ir Ontario bausmės įstaigų ministris A. Grossman

Didžiukimės Kanada

Tai tik keletas planų 1967 m. darbams. Sąrašas yra labai ilgas. Aš esu įsitikinusi, kad visa tai galės būti graučiausias atmintiniais 12 mėnesių. Manau, kad tie 12 mėnesių gali daug prisidėti prie Kanados įvedimo į antrąjį šimtmetį pažangos bei vienybės dvasioje.

Minėtos programos, žinoma, yra tik apmatai, nes pagrindinis elementas, kaip ir kitose šventėse, turi būti žmonės. Tik tai įteigiu jums ir aš, ir visi kiti kanadiečiai įsijungsimė į šias iškilmes, jos tegalės būti tikrai sėkmingos.

Belieka visa tai vykdyti. Panaudokime bent dalį to užsidegimo bei energijos, kurią matome jūsų šokiuose bei muzikoje, Kanados šimtmečio darbams 1967 m. Parodykite pasauliui — o dar svarbiau sau — kad mes didžiujamės esą kanadiečiai.

Aš ir jūs žinote, kad apie daug ką galima šaukti. Žiūrėkime, kad mūsų visų balsai girdėtųsi pradedant ateinančio sausio mėnesio pirmąją dieną.

Vertė kun. J. Staškevičius

KIEK IMIGRAVO LIETUVIŲ?

Pagal naujausius imigracijos ministerijos duomenis, Kanadon 1965 m. imigravo: 95 lietuviai (1964 m. — 84); 97 latviai (1964 m. — 67); 65 estai (1964 m. — 57). Statistika nurodo, iš kurių kraštų jie atvyko. Pagal pilietybę, atvyko tik 18 Baltijos kraštų piliečių (1964 m. — 8). Iš okupuotų Baltijos kraštų 1965 m. Kanadon imigravo tik 6 asmenys (1964 m. — 2). Iš Suomijos 1965 m. atvyko 504 asmenys, iš Vengrijos — 453, iš Lenkijos — 1.975, Sov. Sąjungos — 157, Jugoslavijos — 1.230. Visai kitaip atrodo skaičiai iš Vakarų valstybių. Iš Britanijos 1965 m. imigravo 39.857, Italijos — 26.398, JAV — 15.143, V. Vokietijos — 8.927, Portugalijos — 5.734, Prancūzijos — 5.225. Pernai imigracija Kanadon padidėjo 30 nuošimčių ir pasiekė 146.758 (1964 m. — 112.606). Imigracija iš JAV padidėjo net 21%. Mat, daug kas bėga nuo negrų ir mobilizacijos.

Ontario provincijos pilietybės min. J. Yaremko rašo savo kolegos pavarde pasidėjęs kortelę ant J. R. Simanavičiaus nugaros. Tai vaizdas iš Toronto apyl. valdybos surengto priėmimo Priėmimo salėje Vasario 16 proga

70 KALBŲ MIŠINYS

Stipri valstybė, bet silpna tauta

Izraelio valstybė yra, palyginti su kaimynais, stipri, moderniška, pažangi, bet jos kūrėja — žydų tauta — yra savotiškas gyventojų mišinys, kalbą 70 skirtingų kalbų bei dialektų. Tai mišinį jungia Mozės bei judaizmo religija, kurią interpretuoja rabinatas, bet daug žydų yra laisvamanių, kurie nevisais atžvilgiais yra paklusnūs rabinams, o jei ir klauso jų, tai nenoromis ir nenuoširdžiai.

Nyksta idealizmas

Paskutiniai rinkimai parodė, izraelitai nebenerio politinių eksperimentų, o normalaus gyvenimo ir naudojimosi juo, bet dar yra ir tokių, kurie gyvenimo normalizavimą laiko pionieriškos dvasios ir idealizmo žlugdymu. Idealizmas dar neseniai buvo būdingas Izraelio visuomenei. Jo atstovai sako: „Daromės tokia tauta, kaip ir kitos. Kur dingo mūsų skirtingoji moralė, kuria mes imponavome visam pasauliui?“ O pragmatininkai atsako: „Sionizmas nuėjo į praeitį, o idealizmas šiandien nemadoje; pasikeitė laikai ir žmonės.“

Didėja turtai

Bene didžiausios permainos įvyko Izraelio ūkyje: prieš 18 metų vos galėjo suvesti žydų su galu, o šiandien Izraelis gyvena pertekliu. Metinės pajamos — 1000 dolerių vienam gyventojui. Taigi, izraelitų gyvenimas prilygsta olandų standartui. Tautos pajamos kasmet kyla 9½%: pramonės gamyba iš 170 milijonų vertės 1948 m. pakilo iki 1.900 1964 m. Viskam Izraelio importas yra didesnis už jo eksportą. Kaikurie ekonomistai reikalauja importo suvaržymo, bet vidutiniškas izraelitas nekrepia ir tai daug dėmesio, nes nori naudotis gyvenimu. Pigiausias automobilis Izraelyje — \$3.000. Kasmet vis daugiau automobilių importuojama iš užsienio: 1951 m. Izraelio teritorijoje buvo 9.578 privatūs automobiliai, o šiandien jų yra 60.588. Vilų ir rezidencinių namų kamos — nuo \$30.000 lig \$50.000, ir žmonės juos perka. Restoranai pilni žmonių, o paroduotuvėse prekių netrūksta, visko yra, pradedant danų baldais, baigiant lenkų kumpiais. Dažnai tame karštame gyvenimo patogumų jėškojime, gaudyme užmirštama, kad Izraelio valstybė tebėra karo stovyje su savo arabinais kaimynais, kurių užpuolimai nuolat gresia.

Kolektyvinės sodybos
Nuo 1920 m. Izraelyje kuriamos kolektyvinės sodybos, kurios vadinamos „kibuciais“, ir veikia savanoriškumo principu. Kiek matyt iš „Herder Korrespondenz“ (1965. VI.), kibucų skaičius žymiai pakilo atsikūrusioje Izraelio valstybėje. Vienu laiku buvo manoma, kad kibuciai išsivysta ir eina į bankrotą, bet laikas parodė, kad vyksta priešingai: be maž kiekviename kibuce atsirado fabrikas. Kibuciai gamina ne vien žemės ūkio gaminius, o jų sodybos iš kaimų ėmė tapti miesteliais. Jaunoji kibucininkų karta nebėga iš kolektyvaus ūkio į miestus, o specializuojasi įvairiems žemės ūkio darbams. Tik vienam atžvilgiu kibuciai panašūs į dvarus: samdo darbuočius pavienius darbininkus iš arabų tarpo ir moka jiems kaip ne kvalifikuotiems juodadarbiams.

Nėra tautos
Vienas iš izraelitų intelektualų yra pasakęs: „Mums dabar opiausias klausimas — tai dvasinė krašto kryptis. Kai valstybė yra

ikurta, belieka sukurti tautą.“ Ir iš tiesų, izraelitų tauta dar toli gražu nėra monolitinė bendruomenė.

Nuo 1948 m. Izraelin imigravo 1.200.000 žydų, kalbančių 70 kalbų. Jie yra atvykę net iš 94 kraštų. Dabar Izraelis turi 2.500.000 gyventojų; iš to skaičiaus 60% yra orientalinės kilmės, vadinami sefardai; jie yra iš šiaurinės Afrikos, iš Azijos, iš Vidurinių Rytų; jų kultūra ir išvaizda skiriasi nuo aškenazinių arba europinių žydų, kurie sukūrė Izraelio valstybę. „Bedugnė tarp tų dviejų grupių sudaro didžiausią mūsų kartos rūpestį“ — pasakė dabartinis Izraelio premjeras Eshkol. Iš 162.000 izraelitų analfabetų 137.000 yra orientaliniai žydai, kurių vaikai pagrindinėse mokylose sudaro 60% mokinių, vidurinėse — 25% ir augstosiose — tik 10% bendro studentų skaičiaus. Orientalinės kilmės izraelitų pajamos yra žymiai mažesnės, negu europinių žydų. Pusė orientalinų žydų neturi jokios profesijos ir yra juodadarbiai. Bet praraja tarp tų dviejų izraelitų grupių eina giliau, negu statistiniai duomenys rodo. Ta praraja yra jų širdyse. Europiniai žydai su panieka žiūri į orientalinės kilmės tautiečius, o orientaliniai žydai kritikuoja europinius — aškenazinius. „Aškenaziniai žydai laiko mus ant dugno. Mes esame visuomenės dugnas, o jie — viršus. Atvažiavome į Izraelį, kad išvengtume diskriminacijos, o išėjo kitaip — čia vėl su ja susiduriame“ — pasakė David Hakham, atvykęs iš Irako.

Izraelitų šviesuomenė susidaro beveik išimtinai iš europiečių ir mato švietime šios problemos išsprendimą, bet mokyklinės programos nedaug skiria dėmesio orientalinėms žydų istorijai ir pa-pročiams. Radikalus safardinis žydų atstovas Michael Selzer pasakė: „Jie nori kultūriškai likviduoti orientalinis žydus; nori juos padaryti aškenaziniais žydais, nesuprasdami, kad jie sėdi ant laikrodinės bombos.“

Tikintieji ir ateistai
Gan gili praraja yra tarp religingų ir nereligingų žydų. Oficialiai Izraelis nėra tikybinė valstybė, bet judaizmas jame vyrauja ir rabinų įtaka išeina toli už sinagogų ribų. Seštadieniais viešas eismas — traukiniai, lėktuvai, autobusai Izraelyje sustoja. Civilinės santuokos neegzistuoja; ateistai turi tuoktis sinagose. Ištuokos, išnėjimai ir kiti civiliniai reikalai yra rabinatų žinioje ir tik ortodoksiškas judaizmas aiškinamas tėra oficialiai pripažįstamas. Bandymai reformuoti sinagogas amerikiniu pavyzdžiu susidūrė su griežtu pasipriešinimu iš Izraelio rabinato pusės. Tikybinės partijos rinkimus pastoviai laimi nuo 12 ligi 15% balsų, be kurių negalima sudaryti koalicinės vyriausybės. Pastaruoju laiku laisvamanių izraelitai ima vis garsiau protestuoti prieš „diktatūriškus rabinų kaprizus“. Tų laisvamanių yra daug — apie pusę izraelitų visuomenės. Vienas Eshkolio asistentų yra pasakęs, kad rabinato politika yra pavojinga — geriau jos neliesti. „Tik laikas gali ją išspresti.“ Rabinato, ne vyriausybės, politika varžo krikščionių laisvę Izraelyje. Priėmęs krikščionybę žydas laikomas Izraelio tautos išdaviku. Jo teismas už tai nebaudžia, nes konstitucija pripažįsta tikėjimo laisvę, bet rabinato akimis žiūrint, žydas konvertitas — tai Izraelio religijos ir tautos išdalkrašto kryptis. Kai valstybė yra

Ar galite ištarti šį naują žodį? Pamėginkite

OMSIP

Tai gali būti vienas svarbiausių žodžių, kurį girdėsite šiais metais. Jis reikš Ontario sveikatos apdraudos fondą, kuris apmokės jūsų visas gydytojų sąskaitas. Taip, jūsų ir jūsų šeimos!

Nesvarbu kiek pinigų turite, koks jūsų sveikatos stovis, kokio amžiaus esate. Nesvarbu net ar esate Kanados piliečiu tapę — galite dar būti ir Lietuvos pilietis; jūsų gydytojų sąskaitos bus apmokėtos OMSIP. Kiekvienas, kuris dar neturi sveikatos draudos, gali įstoti. Paskiri asmenys ir šeimos, esančios mažų pajamų grupėje, gali gauti pagalbą draudos mokesčiams mokėti.

[Išrašykite į OMSIP dar prieš 1966 m. gegužės 1 d.,

kad drauda įsigaliojotų nuo 1966 m. liepos 1 dienos.

INFORMACIJOS IR PRAŠYMŲ FORMOS YRA GAUNAMOS NEMOKAMAI

KIEKVIENAM BANKE.

ONTARIO MEDICAL SERVICES INSURANCE PLAN

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydomeji įdėmiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KOMJAUNIMO SUVAŽIAVIMAS

Vilniuje įvyko XIV Lietuvos komjaunimo atstovų suvažiavimas, kurį budriai akimi sekė vyresnieji komunistai — A. Sniečkus, B. Popovas, J. Paleckis, J. Maniūšis, A. Barauskas ir kt. Iš Maskvos į suvažiavimą buvo atsiųstas komjaunimo centro komiteto sekret. A. Kamšalovas. Tiksliai suvažiavimo veidą bene geriausiai atskleidžia š. Vietnamui skirta rezolucija: "... Brangūs draugai vietnamiečiai! Mes žinome jūsų didvyrę kovą, didvyrišką Vietnamo jaunimo žygdarbius kovoję prieš amerikinius agresorius. Mes taip pat, kaip ir jūs, gliai tikime, kad netoli ta valanda, kai imperialistai bus išvysti iš jūsų šalies. Šioje kovoje solidarumo ranka jums tiesia 247 tiksliai Tarybų Lietuvos komjaunimui, visas mūsų respublikos jaunimas. Mes užtikiname jus, kad, jeigu prireiks, Lietuvos jaunimas petyti ir peči su jumis kovos už jūsų tėvynės ateitį, už visiška amerikinių agresorių ir pasidavusių Pietų Vietnamo kilius išvijimą..." Kiekvienam aišku, kad šis rezolucija buvo sugalvota Kremliaus propagandos malūne, neatsižvelgiant Lietuvos jaunimo, Lietuvos komjaunimo pirmuoju sekretorium pagal sovietinius metodus išrinktas A. Česnavičius, sekretoriais — J. Betevas, V. Morikūnas ir J. Daukaitė. Maskvos atstovas A. Kamšalovas įteikė ženkliu "Už aktyvų dalyvavimą komjaunimo darbe" A. Sniečukui, B. Popovui, R. Songailai ir J. Janučiu.

GYVENTOJŲ SKAICIUS

Centrinės statistikos valdybos negalutiniais duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra 2.982.000 gyventojų. Prieškarinį trijų milijonų lygį tikimasi pasiekti šiuo metų viduryje. Prieš septynerius metus prarastame gyventojų surašyme buvo užregistruoti 2.711.400.

RINKIMAI PRIES 20 METŲ

Komunistinė spauda paminėjo prieš 20 m. įvykusius rinkimus ir maskvinį sovietų, cituodama nuo partizanų rankos žuvusios komunistės mokytojos Onos Skučienės raundu sacharinu pasaldytus žodžius. Tai pačia proga buvo leista pasisakyti ir kitiems Maskvos ir sąrašus ištrauktiems deputatams. Apie šiuos 1946 m. vasario 10 d. rinkimus atsargos plk. Vladas Motieka, buvęs sovietinio dalinio karininkas, pasakoja: "Vasarinę tuo labai neramiu laikui ir susitikimus su rinkėjais žemaitijoje. Vienu keliu nuvažiavau, kitu sugrįždavau. Buvau įpratęs prie pavojų..." Partizanų veikla nusikandavo ir Antanas Venclova: "Atsimeinu, Džukijoje buvo pašautas banditų vadinas. Jis pasirodė buvęs hitlerinis karininkas, pramokęs lietuviškai. Prieš rinkimus jis su savo kariuona buvo atėmęs iš gyventojų kelis šim-

STATYBOS PROJEKTUOTOJAI

"Tiesos" korespondentas P. Mikuckas skaičiuojant supažindina su Kauno pramoninės statybos projektavimo instituto darbuotojais. Gerai dirba projektų vyr. inžinieriai Algimantas Reventas, Vytautas Kavaliauskas, Algimantas Petkešis, techninio ekonominio skyriaus viršininkas V. Brūnas, darbuotojai — Alina Vanagienė, V. Nutautas, V. Indriūnas, L. Zadušauskas ir kt. Tačiau ne visų jų esąs gražius privatus gyvenimus: B. Kiellauskas taip sumušė žmoną, kad ją teko vežti į ligoninę, besaikiu girtuokliavimu instituto varda teršia A. Zabielskas, E. Maslovas, J. Ambrazevičius ir B. Stanulis. Partinės organizacijos sekretoriumi yra G. Martynovas, kuris su savo draugais komunistais L. Cibulskiu, A. Juozalėnu, G. Kudrjavcevu ir V. Mažeika neįstengia praplėsti kompartijos eilių, ypač projektų vyr. inžinierių bei skyrių vadovų tarpe. P. Mikuckas juos kaltina: "... Palyginti su visu kolektyvu, partinė organizacija nėra labai gausi, todėl yra svarbu, kad kiekvienas jos narys būtų savo bare ugingas kovotojas su buržuazine ideologijos pasireikšimas. Deja, ši kova ne visad būna efektyvi..."

PARTIZANO PAMOKSLAS

"Tiesoje" prabilo šiauliuose gyvenantis pensininkas Henrikas Jonaitis, kuris 1945 m. buvo įstojęs į partizanų eiles. Būriui vadovavo buvęs Ylakių policijos vachmistras Albertas Josmantas. Partizanai netikėtai buvo užklupti sovietinių "liaudies gynybų" — A. Josmantas žuvo, o H. Jonaitis atsidūrė už grotų. Bausmės atlikimo vietoje kunigai slapta organizuodavę pamaldas. Čia, pasak H. Jonaitis, ir prasidėjo jo posikišis ir komunizmas: jis pamatė tikrąjį kunigą ir patirtojo veidą. 1948 m. žiemą H. Jonaitis netekęs kojos, ir jam pagalbos ranka ištiesęs tarybinis žmogus. Šis ilgokas buvusių partizanų "pamokslas" turi aiškų tikslą — juodinti praeitį ir garbinti kompartiją, kuri jam paskyrė pensiją. Už paslaugas juk reikia atsidėkoti. Tai matyti, jaučia ir pats H. Jonaitis: "Gal dar atsirastų tokių, kurie, perskaitę mano žodžius, pasakys, kad girdi, tas išvertė kalbą... Tai tiesa. Aš kalbį išverčiau, bet tik į gerąją pusę..." Naivu įsivesti kalbio išvertime geros pusės, kai toks žingsnis iš esmės yra negarbingas ir nepateisinamas dalykas.

V. Kst.

DELHI - TILLSONBURG, ONT.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SVENČES minėjimas įvyko vasario 12 d. ir puičiai pasisekė, gal netiek pinigų sukėlino prasme, kiek gražiai ir jaukia tautine nuotaika. Apylinkės valdyba visų dalyvų vardu nuširdžiai dėkoja: K.L. Kat. Moterų Drjos Delhi skyr. valdybai ir narėms už vakarienes bei užkandžių paruošimą ir loterijos suorganizavimą; p-lei Ritai Augustinavičiūtei už gražių paskaitymą parinktų dalykų iš lietuviškų autorių; Londono ir Rodney apylinkių dainos ir šokio ansambliui bei jo vadovams kun. B. Pacevičiui ir p. Chainauskieniui už koncertinę programą; taip pat ir kitoms organizacijoms bei pavieniams asmenims, prisidėjusiems prie parengimo pasisekimo. Per minėjimą skautais padėjo rinkti parąs ant patalų Jungtinės Tautos, o Bendruomenės valdyba — aukas Tautos Fondui. Tie, kurie dar nepasirašė peticijos ar dar nepaaukojo Tautos Fondui, yra prašomi tai padaryti artimiausiu laiku.

KLB Delhi apyl. valdyba

GABŲ LIETUVIAI VERSLININKAI — Trys broliai — Jonas, Juozas ir Antanas Andreaičiū Delhi miestelyje, King-Main sankryžoje, turi "Cafery Hardware & Electric Ltd." elektros ir geležies reikmenų krautuvę. Jų tėvas 1928 m. atsikėlė iš Saskačevano ir šioje apylinkėje įsigijo tabako ūkį. Trys sūnūs, pasimokę vietinėse gimnazijose ir technikos mokykloje, suorganizavo minėtą verslą. Viši broliai, nors čia gimę, bet puikiai kalbia lietuviškai. Verslo namus pasistatė patys savo rankomis ir gražiai įsirengė. Patalpose švaru, tvarkingai; aptarnavimas pavydingiausias. Lietuviai apsilanko, bet nevisi, nors prekės ir kainos tos pačios kaip kitur. Turbūt ir čia neužmirštą pasakius: "Už tą kainą ir pas žydą gausiu". J. K.

IDOMI PROGRAMA. — Vasario 16 minėjimas tiek gausiu žmonių atsilankymu, tiek programos įdomumu buvo tikrai vykęs tautos laisvės minčių iškilmingas. Trumpu, bet įdomiu žodžiu minėjimą atidarė KLB Delhi apyl. pirm. dr. B. Povilaitis. Sekė vėliau įnešimas, garbės prezidiumo sudarymas, invokacija. Lietuvių rašytojų minčių ir mūsų poetų poezijos pynė apie laisvės kovą gražia lietuvių kalba perteikė kabinė šios apylinkės dek-

Vieta Skiemonių parapijoje, Lietuvoje, kur, pasak Ramutės Macvytės, jai pasirodė Marija 1962 m. Ilepso 13—14 d. Tai Julius Janonio kolchozo laukas, kuriame matyti Macvytės tėviškė ir keli maldininkai. Ši nuotrauka nesenai gauta iš Lietuvos

Skiemonių bažnyčioje, Lietuvoje, pamaldų metu. Aftoriuje matyti Marijos statula, kuri yra siejama su Marijos pasirodymu Ramutei Macvytei 1962 m.

HAMILTON

VASARIO 16 MINEJIMAS vasario 20 d. pradėtas 11 val. iškilmingomis pamaldomis, kurias atlaikė ir šventę pritaikytą pamokslą pasakė mons. dr. J. Tadauskas. Po Misių buvo trumpas gedulingas pamaldas už žuvusius kovotojus dėl Lietuvos laisvės. Pamaldos visos organizacijos dalyvavo su veliavimu. Tuojau po pamaldų prie kryžiaus Lietuvos kankiniams buvo padėtas vainikas.

4 v. p.p. Jaunimo Centro salėje įvyko iškilmingas minėjimo aktas, kurį pradėjo mokykl. L. Verbeikaitė, pakviestas dainuoti atidaromąjį žodį apyl. valdybos pirm. K. Mikš. Ilgesnį žodį tarė VLKO atstovas J. Daugėla iš Klevlando. Kalbėtojas ragino visus geros valios lietuvių jungtis į kovą prieš Lietuvos priešą — komunizmą, skatino padėti jaunimui įgyvendinti Jaunimo Metų idėją, nepalikti vieno jaunimo. "Jaunoji karta žengia į gyvenimą, įšviečia žygių trošką, kad Lietuva būtų laisva" — kalbėjo J. Daugėla. Minėjime dalyvavo ir sveikinimo žodį tarė miesto burmistras V. Cops, parlamento atstovas I. Macaluso, latvių, estų ir ukrainiečių atstovai. Minėtinę programą pasirodė AV choras, vad. sol. V. Verbeikaitė, kuris padainavo "Maldą už Tėvynę", "O, Rambyne!" ir "Nuo Birutės kalno". Sol. J. Kristolaitė — Daugėlienė iš Klevlando, palydimai akomp. Smith, padainavo visą eilę lietuviškų dainų. "Gyvatras", vad. G. Breichmanienės, pasako: mažųjų grupė — Kubilja, vyresniųjų — Landytin, Landutė ir Subatėlė. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Tik gaila, tenka konstatuoti, kad šiais metais minėjime dalyvavo labai mažas skaičius tautiečių. Lydova. Kiek prisimenu, keli paskutiniai metai iš eilės sutrukdavo arti tikstančio tautiečių. Šiais metais gal buvo iki 400 žmonių. Salėje dar buvo daug tuščių vietų. Kodėl? Tai vienuoliktą šventę, kurioje privalet dalyvauti kiekvienas.

SV. KAZIMIERO MINEJIMAS, ruošiamas Hamiltono ateitininkų, bus kovo 13 d., 4 val., sekmadienį, Jaunimo Centre. Paskaitą skaitys studentė Žilvilė Slektytė iš Toronto, o meninę programą išpildys jaunimas. Kviečiami visi gausiai dalyvauti Lietuvos katalikiško jaunimo globėjo šventės minėjime.

"AUKSO ŽASIES" filmas bus rodomas balandžio 3 d., 3.30 v. p.p., Delta kine. Filmas rodomas kino patalpoje, todėl, kad norima šį pirmąjį spalvotą lietuvišką filmą perduoti žiūrovams kaip galima geriau. Filmas buvo jau išmėgintas. Garsas aiškus ir vaizdas atrodė labai gražiai. Kviečiami visi iš anksto taip suplanuoti savo laiką, kad visi galėtų pamatyti šį filmą.

LIONEI STANEVICIŲTEI padaryta Sv. Juozapo ligoninėje sunki kojos operacija. Ji moko tautinius šokius — gimnazistų grupę ir pati vis dar šoko vyresniųjų grupėje. Taip pat Lionė yra aktyvi ateitininkė; šiuo metu dirba su jaunučiais ateitininkais. Lionei linkime, o ypač jaunimas, greitai pasveikti ir vėl grįžti į savo pamėgtą darbą. J. P.

P. Savickas

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINIS PASKOLOS IKI \$5.000, morktyji paskolos iki 60% turto vertės. UZ ŠERUS mokama 4% divi dendo iš palno, uz DEPOZITUS — 4% ir veikia nemokamas gyvijos ir paskoty draudimas. FILNAS CEKIU PATARNAVIMAS. Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. — 1 val. po pietų. Antredienis ir penktadienis 5 val. p.p. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA 8-0311

OTTAWA, Ont.

DAIL. J. RIMSA sausio mėn. antroje pusėje, belankydams gimines Kanadoje, buvo užsėkęs ir Otavon. Čia jam pagerbti jo gimnaitė geologė dr. J. Rimšaitė suruošė priėmimą, dalyvaujant keliolikai asmenų, kurių tarpe buvo ir inž. Z. Rimša su ponis iš Montrealio. Dalyvavusiems buvo įdomu išgirsti iš paties dailininko lūpų apie jo paties gyvenimą, kūrybą, apie P. Amerikos kraštus, ypač Boliviją, kuri yra tapusi jo antrąja Tėvyne, apie jos gamtą, žmones, papročius, gyvenimo sąlygas. Susirinkę turėjo progos pamatyti ir keletą jo originalių darbų, o taip pat pamatyti jo kitių paveikslų spalvuotus nuotraukas. Iš jo darbų matyti, kad J. Rimša yra tikrasis džiunglių dailininkas, įkūnijęs drobėje įvykių indėnus su jų papročiais, gyvenamąja aplinka. Patys dailininkas yra kuklus, malonus ir nuosirdus žmogus. Nors jis yra jau išbūvęs svetimoje aplinkoje nuo 1925 m., tačiau lietuviškai dar kalba neblogai. Iš Otavos skubėjo Čikagon, savosios darbų parodos atidarymam, o iš ten išvyko Polinezon į ieškoti naujo įkvėpimo savo kūrybai.

VASARIO 16 vietos L. B-nė paminėjo pamaldomis, bendru susirinkimu, kultūrine lietuviška demonstracija (dail. A. Tamošaitis) darbų paroda vietos kanadiškajai visuomenei) ir politinė akcija — parašų rinkimu po peticiją Jungt. Tautos. Iškilmingas pamaldas atlaikė ir gražų patriojinį pamokslą pasakė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Susirinkime pagrindiniu kalbėtoju buvo dail. A. Tamošaitis iš Kingstono. Tai buvo pilna jaunatviškos dvasios, giliai prasminga paskaita. Kalbėtojas iš gyvenimo pamaltas atsitiktiniais pavyzdžiais kuo ir kaip kiekvienas galime prisidėti prie paverptos Tėvynės laisvinimo. Klausė jo kalbos tarsi pajauję, įgavo daugiau drąsos, pajuto daugiau pareigos kurti, veikti... Ypač mūsų jaunimui tie žodžiai turėjo pataikyti į širdį. Kitas džiuginantis įvykis, tai lietuviška, kultūrinė demonstracija — dail. A. Tamošaitis kūrinių paroda vietos Little Theatre paveikslų galerijoje (žiūr. 5 psl.).

"GYVATARO" KAUKIŲ BALIUI paukojo prizus: I — \$35 vertės kelnes The Firth Bros. Ltd. per p. Alsbęrgą; II — elektrinį galastuvą Knight Radio per p. Pilypaitį; III — pusmetinį sušukavimą Olympia Beauty saliono savininkas p. Norkus; IV — lininę medžiagą eilutei General Textile per p. Volunge; V — medžiagą suknelei per p. Volunge; VI — šokolado dėžę p. Stanių maisto krautuve. Visiems rėmėjams nuosirdus lietuviškas acū — "Gyvatras".

KAZUKO MUGĖ. Kovo 6 d. jau pirmųjų pamaldų kviečiame užsukti į Jaunimo Centrą, kur nors trumpam laikui pasijusite nukelti į lietuvišką miestą. Vaikams ir suaugusiems pritaikyti įvairūs žaidimai, loterijos; galėsime apžiūrėti skaučių ir skautų paruos-tas parodes, išgirsti įvairių naudingų jaunimo paruoštų darbų. Seimininkams nereiks virti pietų, nes galėsime pasistiprinti lietuviškais karštais valgiais, pasivašinti skaniausiais pyragais su kavute.

Lauksime visų apsilankant. Hamiltono skautės ir skautai

LIETUVIŲ NAMU valdyba kviečia visus narius į metinį susirinkimą kovo 6 d., sekmadienį, 3 v. p.p. Delta kino teatro salėje 1292 King St. E. Darbotvarkė pasikelta išsuntintuose pakvietimuose. Šis susirinkimas laikomas labai svarbiu, todėl valdyba kviečia visus narius ir jų pažįstamus dalyvauti arba įgaluoti kitą asmenį.

L. NAMU METINIAM SUSIRINKIMUI ARTEJANT. S. m. kovo 6 d. šaukiamas LN akcinės b-vės narių susirinkimas. Iš kelių praeitų susirinkimų susidarė vaizdas, kad keletas b-vės narių, surinkę po pusimį įgaliojimų, pakreipė susirinkimo eigą sau pageidaujama kryptimi. Kaip valdybos narys, kreipiuosi į akcininkus ir prašau: susirinkime dalyvaupime patys, ir spreskime savo reikalus, neduokime jų tarpininkams. Tik dėl rimtų priežasčių negalėdami susirinkime dalyvauti duokime įgaliojimus geriems savo draugams.

LN pirmininkas daug pasidarbavo sukeldamas 100.000-tinę sumą ir išpouliarindamas LN idėją, bet daug ir prarado neturėdamas tuo reikalu tvirtos linijos. Dėlto prasidėjo akcijų atsiėmimas ir LN įsigijimas nutolo. Dabar turimas pastatas "Delta" ne tik lietuviškumui, bet ir akcininkams nieko gero neduoda ir nepateisina, ji įdėto kapitalo. Ilgesnį laiką pasiliktis esamoje padėtyje negalima, nes laikas dirba mūsų nenaudai ir LN įsigijimo idėja blesta. Mano manymu, išieiti iš dabartinės padėties būtų galima tik pakeitus LN vadovybę. Su naujais žmonėmis valdyboje ateitų naujos mintys ir vėl atsirastų teiklingas entuziazmas. Dabartinė LN būklė ir delsimas yra nepateisinamas: reikia aktyvumo ir veržlumo. Tai parodykime metiniame LN susirinkime, jame dalyvaudami ir rinkdami naujus valdomuosius organus.

ANASTAZIJOS TAMOSAITIENĖS DARBU PARODA OTAVOS UNIVERSITETE įvyks vasario pabaigoje meno festivalio proga. Mūsų dailininkė išstitys tapybos darbų ir kilimų. Otavos lietuvių turėtų nepaleisti šios retos progos parodą aplankyti. Tai bus pirmasis mūsų dailininkės pasirodymas Otavoje. A. P.

St. Catharines, Ont.

VASARIO 16 MINEJIMAS vyko aktyviai įsijungiant ir jaunimui. Jaunimo atstovas Rimas Paulionis pravedė parašų rinkimą po peticiją Jungtinės Tautos. Be to, jis platino Jaunimo Kongreso Komiteto išleistas ženklius — Vyti ir telkia lėšas apmokėjimui kelionių atvykstantiems iš neturtingų kraštų lietuvių jaunimo atstovams į pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Čikagoje.

DANGUOLĖ VILBIKAITYTĖ taip pat aktyviai įsijungė į lietuvišką veiklą. Iš pat mažies matėme ją per minėjimus scenoje kaip gabia baletu šokėja. Keletą kartų kaip šokėja pasirodė televizijoje. Danguolė turi gabumų ir spaudos darbe. Jos atvaizdą su plačiu aprašymu išsidojo "The St. Catharines Standard". Mat, Danguolė už rašinius laimėjo angliską enciklopediją. Ji yra labai gabi moksle. Augdama patrijotiškoje lietuvių šeimijoje, laisvai kalba ir rašo lietuviškai. D. Vilbikaitytė talkino ruošiant XI-tą Kanados Lietuvių Dieną. Šiais metais, kad ir užimta mokslo, Vasario 16 proga sėkmingai suorganizavo loteriją. Žiūgu, kad jaunimas jungiasi į visuomeninę veiklą. J. S.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PRELATUI PR. JURUI vasario 10 d. N. Pr. M. seserys Putname suruošė pagerbtuves po paaugštiniame apaštališkuoju protonotaru proga. Į vašes buvo pakviesti apylinkės lietuvių kunigai, kurių atvyko 15. Taip pat dalyvavo ir lietuvių vienuolių atstovai. Kalbėjo mons. V. Balčiūnas, stebėdamasis naujojo apaštališko protonotaro gausia ir reikšminga veikla. Pranciškonų provincijotas T. dr. L. Andrieus, OFM, priminė prel. P. Juro nuopelnus lietuviams — pranciškonams — net jo ryžtą tapti vienuoliu — Asyčio skėju. Tai įvykdyti nebuvo lemta. Prel. Pr. Juras išliko kaip visų lietuvių vienuolių ugdytojas bei rėmėjas. Marijonų vardu žodį tarė kun. J. Duoba, MIC, o įėjimui vardu — kun. J. Venckus, SJ. Taip pat kalbėjo N. Pr. M. seserų vyresnioji ses. Augustą.

BROOKLYNO LIET. APREISKIMO PAR. MOKYKLOJE

vasario 14 d. ankstyvą rytą pasigirdo gaisro alarimo skambutis, kuris prikėlė ne tik klebonijos ir mokyklos personalą, bet automatiškai perspėjo ir gaisrininkus. Jiems tuoj atvykus, ugnies dar nesimatė. Išdažus langus, išieisti dūmai ir tik kiek vėliau antrame aukšte pastebėta ugnis. Lubose įtaisyti automatiškai švirkštai apsaugojo ne tik lubas, bet ir didžiąją salę bei eilę kambarių. Nuostolių pačiam pastatui nedaug tepadaryta, tik sugadinti baldai, apbruko sienos, gaisrininkai išmūšė langai. Parapijos ir šeštadienio mokyklos archyvai apatinės mokyklos patalpose išliko visai gaisro nepažeisti.

IRENA LINAITĖ, muz. Antano ir Anastazijos Linų dukra, baigė Illinois Teachers College bakalaurės laipsniu ir sausio 5 d. išlaikė egzaminus prie National Teacher komisijos. Tuo būdu ji gavo teisę mokytojanti Čikagoje. Toliau ji ruošiasi magistrės laipsniui.

MOKYT. VINČAS MINKŪNAS mirė sausio 16 d. Palaidotas sausio 20 d. Interment All Souls kapinėse Klevelande. Paliko nuliūdusius žmoną Jadvygą ir sūnų inž. Romą bei brolį su šeima, seseris ir gimines. Velionis buvo gimęs 1906 m. gruodžio 22 d. Amerikoje, kur jis baigė Sv. Kazimiero pradžios mokyklą, o paskui, atgavęs Lietuvai nepriklausomybę, grįžo su tėvais į Lietuvą ir ten gavo mokytojo cenzą.

RAŠYT. KUN. STASIJUS BODAVAS labai sunkiai serga savo namuose — 737 Cinnamon Rd., N. Palm Beach, Fla. Jį slaugo diena ir naktį, nes jau nebegali išlipti iš lovos.

Paruošė Pr. Al.

LONDON, ONT.

SKAUTŲ VIETININKIJA kovo 6 d., sekmadienį, po 11.30 val. pamaldų rengia turtingą Kazuko mugę liet. parapijos salėje. Pietūs ir skanūs kepiniai, pačių šeiminių pagaminti, nevieną tautietį sugundys jon užsukti, o įvairiaspalviai skaučių rankdarbiai patrauks lankytojo dėmesį. Galima bus daug ką išgirsti. Programoje, be kitų dalykų, bus ir skautų sueiga. Kviečiami visi Londono, Rodney, Mount Brydges ir apylinkių lietuviai mugen atvykti.

ARGI NEGRAŽU?? Vasario vidurinis savaitgalis Londono-Rodney jaunimo ansambliui buvo ne juokais užimtas. Jis išpildė meninę programą Vasario 16 minėjime Londone ir Delhi. Tillsong proga, o tautinių šokių grupė, vad. D. Chainauskienės, dar turėjo įsivykti į Stratford, kuriame atliko dalį ten vykusio Karnavalo programos. Jaunimas buvo labai patenkintas, kad ir Delhi galėjo vykti autobusu. Patariama ir kitoms apylinkėms, organizuojančioms jaunimo išvykas, naudotis autobusais ar traukiniais, o ne automobiliais, nes tuo būdu jaunimas labai susidraugauja. Iš šios išvykos nam ypač galvon įstrigo du dalykai. Vienas jų — Delhi-Tillsong minėjimo dalyvių puikus atsiliepiamas apie ansamblių ir veiklą su jaunimu, išreikštas maždaug šiais žodžiais: "Labai graži programa, bet man dėmesinis krito kas kita. Mes turime pajėgų ansamblių ir dažnai galime gėrėtis puikiais jų programomis, tačiau kas mane labiausiai džiugina yra tai, kad tokioms mažoms apylinkėms, kaip Londonas ir Rodney, pajėgė suburti savo jaunimą ir čia atvykti su tokia plačia programa, kai tuo tarpu kairurios net didžiosios mūsų kolonijos skundžiasi, kad nėra įmanoma jaunimo chorą suorganizuoti, nes mūsų jauni-

mas esą nemėgsta dainuoti". Antras, jaunimas, nekieno neragiamas, keirengia turtingą Kazuko mugę liet. parapijos salėje. Pietūs ir skanūs kepiniai, pačių šeiminių pagaminti, nevieną tautietį sugundys jon užsukti, o įvairiaspalviai skaučių rankdarbiai patrauks lankytojo dėmesį. Galima bus daug ką išgirsti. Programoje, be kitų dalykų, bus ir skautų sueiga. Kviečiami visi Londono, Rodney, Mount Brydges ir apylinkių lietuviai mugen atvykti.

KL.B. LONDONO APYLINKĖS VALDYBOS buvo surengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, kurio metu rinktos aukos Tautos Fondui. Čia svečių duosnumo rezultatai: \$15 J. Barsėnas; po \$10: P. Dragunevičius (iš JAV), A. Dragunevičius, B. Misius, E. Cicėnas, K. Valaitis; \$5: V. Narbutas, J. Butkus, V. Kuzma, L. Blyskis, A. Miškinis, P. Tumosa, K. Gaputis, V. Janavičius, A. Petrašiūnas, A. Elmantas, M. Jaguncskienė ir "Nežinomasis"; po \$3: Ig. Ramonas, S. Gaidauskas, E. Dailiūnas, kun. B. Pacevičius; po \$2: Piskauskienė, J. Nargėla, A. Janavai, V. Naruševičius, S. Navickas, L. Elmantas, A. Šiaučūnas, J. Brazlauskas, K. Kudukis, J. Čegis, A. Jonynas, A. Bušna, V. Gudelis, J. Jakaitis, J. Baleckas, A. Kalėnas, S. Švilp; kiti — po \$1. Iš viso surinkta \$ 180.

Sie metai buvo turtingiausi Londono lietuvių istorijoje! Visiems aukotojams tariau acū.

J. Bendoraitis, TF įgaliotinis Londone.

VANCOUVER, B.C.

GRAZI ŠVENTĖ. Vasario 16 šiemet buvo iškilmingai paminėta vasario 20 d. Sv. Patriko salėje. Minėjimą atidarė KLB Vankuverio apyl. pirm. p. Smitas. Paskaitą skaite dr. J. Sakalauskas. Žuvusieji už Lietuvos nepriklausomybę buvo pagerbti tylos minutė. Scenęje programos dalį atliko džiausiamis sekmad. m-las mokiniai, vadovaujama savo mokytojų — p.p. Smitienės, Kaulienės ir Skabeikienės. Jie gėrė užkandžius vandenys sudarė gerą nuotaiką. Buvo bandyta pajavrinti programą humoristika, panaudojant Gustaičio satyrinę pokštėlę, bet daugelio nusteibimui, keletas balsų pasipriešino. Gaila, nes lietuviškoji veikloje negalima pasitenkinti vien gerumu ir valgymu. Kor.

jaunimo aktualijos

Ko mės jaunieji siekiame?

ATSAKYMAS Į E. TEKUCIO STRAIPSNIŲ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUOSE" ŠIŲ METŲ SAUSIO 20 D. NUMERYJE

Nemėginsiu pilnai atsakyti į visus iškeltus klausimus. Noriu tik trumpai paliesti porą minčių, kurias autorius pareiškė ir su kuriomis pilnai ar dalinai esmi linkęs nesutikti.

Autorius kalba daugiskaitoje. Susidaro įspūdis, kad jis atstovauja jeigu ne visam jaunimui, tai bent didelei daugumai. Kažin ar jis turi pagrindą taip kalbėti?

Iškeltos mintys yra įdomios, problemos tikrai aktualios, atsakymai net džiuginantys. Tačiau situacijos analizė, bent mano galva, nelabai tiksli.

Su autoriaus teigimu, kad mūsų lietuviškosios "bendruomenės išvejojimo" pirmosios organizacijos atsirado iš būtinumo, esu linkęs tik iš dalies sutikti. Sakau iš dalies, nes norėčiau teigti, ir teigiu, kad šios minėtos organizacijos buvo ne vien iš reikalo, bet kartu ir iš žmonių noro burtis ir vienytis, pabendraud. Jeigu įspūdis susidarė kitoks, tai kaltė ne organizacijų, bet tų vadų, kurie davė joms toną.

Autorius pirkiaštąja vyresniesiems, kad jie nedavė jaunimui atsakymų į įvairius aktualius klausimus. Tas teigimas irgi tik iš dalies teisingas. Tačiau kaltė, bent iš dalies, tenka ir jaunajai kartai. Norint atsakymą gauti, reikia teisingai ir tinkamai formuoti klausimą išreikšti. Tas kriterijus galioja bet kur ir bet kada. Autoriaus klausimas "Kodėl reikia veikti?" Skamba lyg jis laukia, kad kas jį įtikintų, jog reikia veikti, o ne paaiškintu kodėl ir kaip tatau daroma. Išitinkint betkokiu klausimu gali tik pats žmogus, kuris klausia. O paaiškinimą, kodėl, pats autorius davė, ir tai gan sėkmingai bei skambiai. Dėl jaunimo pasitraukimo iš lietuviškos visuomenės norėčiau pastebėti, kad nereikia atsakyti senų draugų bei pažįstamų, norint išgyt naujų. Norint, galima suderinti.

Lietuvos šventė Montrealio mokykloje

Montrealio "Aušros Vartų" liet. šeštad. mokykla Lietuvos Nepriklausomybės šventę paminėjo vasario 19 d. Minėjimą atidarė mokyklos vedėja St. Ališauskienė. Sugiedojus giesmę "Marija, Marija", kun. G. Kijauskas, S.J., pasakė gražią kalbą. Mokyklų komisijos atstovas Gendron sako, kad jam neteko matyti tokio gražaus mokininių pasirodymo net nuolatinės mokyklose. Jis džiaugėsi, kad lietuviai turi savo mokyklą ir tokias gražias tradicines šventes. Montrealio lietuvių šeimelių vardu kalbėjo S. Baršauskas, mokininių tėvų komiteto vardu — p. Tanner-Cipijauskaitė.

Meninė programos dalis buvo labai graži ir tvarkinga. Pradžioje pasirodė skirčiai. VI sk. davė eilėraščių montažą "Malda už tėvynę", V sk. — "Lietuviai esame mes gimę" melo deklamacija, IV sk. — vaizdelį "Mažasis žvalgas", III ir II sk. — "Tėvų nameliai", I sk. — "Lietuva". Po to labai gražiai skambėjo dainos: "Apsaugok Aušrausias", "Stoviu aš parimusi", "Tėviškėle, tėviškėle", "Pirmyn". Mergaičių plastika iliustravo: "Norėčiau aš keliauti ten toli, toli" ir "Paukštyte,

lakštute". Pabaigai — išpūdin-gas uniformuotų kareivių maršas "Aš esu lietuvis". Visą laiką lydėjo graži muzika, kurią atliko mokytoja seselė Bernadeta.

Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Minėjime dalyvavo labai daug tėvų ir svečių. Jaunimas ir tėvai džiaugėsi augančiu atžalynu ir yra labai dėkingi mokytojams — St. Ališauskieni, seselei Bernadetai, seselei Loretai, J. Baltuonienai ir V. Gurčinienei už tokį gražų minėjimą. T.

Jaunimo organizacijų atstovų pasitarimas Montrealyje

Kun. Gedimino Kijausko, SJ, iniciatyva įvairių Montrealio jaunimo organizacijų atstovai susirinko pasitarti veiklos klausimais. Kun. G. Kijauskas, dirbęs su jaunimu didesnėse kolonijose, pasiūlymų mintimis bei išpūdziais apie veiklą Montrealyje. Buvo pasiūlyta rasti centrinių veiklos tašką, tai yra koordinuoti veiklą taip, kad būtų galima ruošti parengimus, įtraukiant visas jaunimo organizacijas, ir derinti veiklą taip, kad būtų išvengta parengimų susikirtimo bei dvigubi-

Taip šoko Toronto "Gintaras" Kanados lietuvių jaunimo kongreso metu. Šiuo metu gintariečių eilės atjaunėjo ir pasikeitė vadovybė: ilgametis vadovas V. Turūta atsistatė, ir jo vieton atėjo pro juodą barzdą besišypsantis J. Karasiejus. Jo vadovaujami gintariečiai sėkmingai pasirodė Vasario 16 programoje Toronte

Sniegas nepasiliks stovyklavietėse!

Stovykla — tai prisiminimai! Kas gali užmiršti tas kelias savaites, praleistas gamtoje? Kiek ten užmegztų draugystių, galva sukančių pokalbių, neužmirštamų laukų, daugybė gražių išpūdzijų...

Gamtai suzydėjus, kiek daug jaunimo palieka miesto apdulėjusias gatves ir skuba pamiršti kasdienybės. Suplaukia iš visų pusių ir įvairios stovyklavietės, kur ne tik pailsi, bet ir susitiprina tiek fizines, tiek dvasines jėgas. Ten pušimis kvepia oras, žėri dangus, nusagstytas žvaigždėm ir nepasleptas aprikiusių dangoraižių. Net lietaus apšlakstyta sriubelė skani! Gyvendami tas kelias savaites tik savo tautos vaikų tarpe, jaunuoliai susipažįsta, pasidalina mintimis, kartu juokiasi, verkia, žaidžia, dirba ir svarbiausia — atgaivina lietuviškos sielos ugnį.

Nepaskeisti katile

Stovyklų inasas lietuviškam gyvenime nepaprastai didelis. Tai bendras šaltinis, iš kurio jauni ir seni pasisemia jėgų, įgyja pasiryžimo toliau stengtis nesužlugti, nepaskeisti svetimtačių bendram katile. Jaunuoliui išlikti ištikimam lietuvių idealams, gyvenant kitataučių tarpe, yra sunkus uždavinys, kartais lyg ir beviltiškas, beprasmiškas. Viskadalo ar galim praeiti nubraukti, palaidoti lietuvių kalbą, dainas, tautinius šokus, papročius, mūsų kultūrinis turtas? Juk "Lietuviais esame mes gimę..."

Ikišes snapą ir smėlį apleistoj pakrantėj neilgai išlaikys lietuvišką dvasią gyva. Tik per bendravimą su tokiais kaip Tu, palaikydami ryšius su kitais panašiais žmonėmis puoselėsi kultūrą bei ugdyti save ir kitus lietuviškąjį dvasioj.

Nepalikti paskutinėm savaitėm

Praktika puikiai parodo stovyklavimo svarbą lietuviškos sielos ugdyme. Gerai suruošto stovyklų jaunuojs pasisemia jėgų, įgyja vilties ir gauna pasiryžimo dar vėnesius metus pasilikti lietuvių tarpe. Pasku-

tinu laiku matome didelį susidomėjimą šiuo klausimu. Kartais problemom nematyti galo. Juk rengėjai-organizatoriai dirba savo profesijose, rūpinasi asmeniniais reikalais ir tik laisvalaikiu gali planuoti lietuvišką veiklą. Lengva pvz. Camp of Fine Arts paruošti puikią programą, nes vedėjas su padėjėju visus metus rūpinasi tuo klausimu ir instruktoriai yra puikiai apmokami. Viskadalo mūsų stovyklų reikalingumas ir svarba yra taip didelė, kad negalima palikti jų organizavimo pasakutim savaitėm prieš stovyklą. Reikia įieškoti priemonių tam darbu palengvinti. Vienas geriausių būdų — tai bendradarbiavimas tarp įvairių stovyklų rengėjų, vadovų ir stovyklautojų.

3000 stovyklautojų

Antanas Saulaitis, S.J., ėmėsi iniciatyvos ir pereiną vasarą pradėjo planuoti "lietuvių taikos tarnybą". Tuo klausimu buvo suauktas stovyklų vadovų pasitarimas — studijų dienos Round-Up-Lake, Ohio, 1965 m. gruodžio 28 — 1966 m. sausio 3 d. SAS globoje. Tai buvo pirmas konkretus žingsnis į artimesnį bendradarbiavimą. Dalyviai, kurių buvo apie 15 iš Kanados ir Amerikos, draugiškojo nuotakioj išsamiai diskutavo bendrus bruožus stovyklavimo ir davė konkrečius pavyzdžius iš savo stovyklų. Idomu buvo sužinoti, kad 1965 m. vasarą Amerikoje ir Kanadoje buvo 30 įvairių stovyklų, kurių dalyvių skaičius siekė 3.000. Arčiau susipažinus, daugiau pasikalbėjus matėsi, kad pagrindiniai tikslai, net programos, labai panašios, tik metodai ir sąlygos skiriasi. Pagrindinis klausimas buvo ne ką daryti, bet kaip?

Pagrindinės problemos

Taigi, svarbu kaip pajvairinti diskusijas, kaip idomiau organizuoti sportą, liuanistiką, vakarines programas ir t.t. Problemos buvo suvestos į tris temas: organizavimas, vadovavimas, ir lietuviškumas. Svarbiausi punktai buvo: kaip galint anksčiau paruošti programą — įvairia,

idomią, atsižvelgiant į stovyklautojus, jų norus, sugebėjimus. Vadovavimas yra sėkmingiausias mažose būreliuose, palaikant artimą, glaudų ryšį su stovyklautojais, jų norais, nuotakomis. Permaža lietuvių riboti vien tik kalbą; reikia stengtis žadinti norą savo tarpe lietuviškai kalbėti, bet ne bausti jaunuolių už anglų kalbą. Vaikai turi pajusti lietuviškąją bendruomenę stovykloje noromis o ne prievarta! Stovykloje reikia ne išlaikyti lietuvių, bet ją ugdyti, duoti vaikui progos augti, išgyventi kultūrą. Kreipti dėmesį ne į praeitį, bet į lietuvių ir Lietuvos dabar.

Ateities planai

Šiais klausimais dar bus straipsnių laikraščiuose, bet niekas neatstos asmeniško kontakto, vadovų suvažiavimų — tik per bendradarbiavimą stovyklos tobulės.

Minėtasis suvažiavimas neužsibaigė tik pašnekesiais. Numatyti šie ateities planai: 1. pava-sari visiems rengėjams bus išsiuntinėtis anketos ir vasarai pasibaigus rezultatai suvesti į metraštį; 2. stovykloms, ypatin-gai mežesnėse kolonijose, bus įieškoma studentų talka; 3. prieškongresinė stovyklų bus diskutuojamas vadovų paruošimas; 4. Skatinti jaunimą daugiau stovyklauti bus išleista prieš vasarą informacinė brošūrelė; 5. gegužės mėn. Toronte įvyks vadovų rengėjų pasitarimas; 6. PLB valdybai įiektas prašymas įiegti jaunimo sek-cijas su stovyklų skyriais, kurie palaikytų ryšius tarp stovyklų ir teltų visokeriopą pagalbą bei žinias stovyklų rengėjams.

Tai buvo pirmas teigiamas žingsnis pirmyn — žingsnis į "lietuvių taikos tarnybą". L.S. S. domisi šiuo klausimu ir šios minties įgyvendinimą pradės nuo talkos vasaros stovyklom, vėliau gal išsiplės į bendruome-ninę tarnybą užsienyje. Jauni-mo Metais šis klausimas ypatin-gai reikšmingas ir opus.

Laikas ne tik galvoti...

Gal dar ne laikas apie stovyklas galvoti? Juk dar sniego pilnos gatvės! Ne, neperanksti pradėti galvoti, nes stovykloms pasisekimas priklauso nuo organizavimo, planavimo, ilgų valandų paruošiamojo darbo. Nepasiruošimas daro didelę žalą stovyklautojui, kai jo pirmieji išpūdziai tampa nusivylimu. Papras-tai vadovai tik suvažiavę stovyklauti sužino savo pareigas ir bėga bulvių skusti, vaikų skirstyti, palapinių džiuvinti, programos ruošti. Tada jau pėvelu. Stovykla nuo to finansškai gal ir nenutentės, bet stovyklautojai — labai daug. Jie neteks daug gražių momentų ir lietuviškos dvasios ugdymo. Retas vadovas gali pašvesti mėnesį tik stovyklos organizavimui. Tad pradėkim dabar galvoti, skaityti, diskutuoti, planuoti.

Jaunimo Metais tenebūna nė vieno, mažo ar didelio, seno ar jauno, kuriam stovyklavimas nebūtų mielas. O stovyklavimas nėra mielas tiems, kuriems nerūdi ašarėlė paskutinio lauko žarijoms gėstant ir kuriuose nepabunda noras vėl susitikti sekančiais metais. Bet ar yra tokių?

Dalia Skrinkaitė

Ar skaito jaunimas lietuvišką spaudą?

Šitoks klausimas kyla Jauni-mo Metų proga, o dingstį jam iškelti suteikia monografija apie Vytautą Endziulaitį. Ir, regis, drąsiai būtų galima ir jį atsakyti — ne. Teigiamam atsaky-mui nebūtų galima panaudoti fakto, kad jis permeta akimis lietuvišką laikraštį, peržiūrėdamas kronikos žinutes ir trumpus pranešimus, liečiančius jį patį. Bet ir tai daro nevisi. O kur lietuviška knyga? Ją turbūt per-skaito tik labai retos išimty. Tai labai aiškiai matyti iš pokalbių su jaunuoliais, kartais net visuomeniškai nusiteikusiai, ir iš jų raštų spaudoje. Blogiausia betgi yra tai, kad sunku įžiūrėti net pastangas paskaityti vieną ar kitą knygą, o apie bandymą ką nors kūrybiško parašyti, tai beveik netenka ir kalbėti. Gal tik vienas kitas iš daugelio tūkstančių sukuria eilėraščių ar anyskaitę ir kiek daugiau parašo korespondencijų bei reportažų. Vadinasi, kūrybinė jauni-mo dvasia taip sau ir miega kur nors sielos gėlėse, nes trūksta valios ar pastangų jai pažadinti.

Sunki mokinio dalia, dažnai karti mokslo duona, neretai ašaromis vilgomą ir valgomą. Kas ateitin iš mokinų rimtai žvelgia, tam mokyklos vargai tampa perlais, o mokytojai švėturiais, vedančiais mus patirties keliu į tautos ir kūrybos garbin-gesnę ateitį.

Laima Nernaitė,
Vasario 16 gimnazijos
IV klasės mokinė

Komunistinė Kuba pareiškė norą dalyvauti 1967 m. Montrea-lio pasaulinėje parodoje ir nori statyti \$300.000 vertės paviljoną.

Kanados šiaurėje esą žemės plotai yra beveik visiškai neiš-naudoti. Yukon teritorija turi 1.511.979 kv. mylias, tačiau tik 83 kv. mylios tėra privačios nu-savybės rankose.

Taigi, labai abejotina, ar daug jaunuolių bus perskaičiu-siu ir knyga apie savo bendra-amžį Vytautą, kurį mirtis pasi-glemžė vos 25 metus išgyvenusi; apie vyra, kuris per trumpą sa-vybybę rankose.

(Nukelta į 6 psl.)

F. Dvileitytė

Sventasis Kazimieras

Sventasis Kazimieras

O. B. Audronė

Kazimieras — tai brolis mano
Ir karalaitis Lietuvos —
Seniai seniai įsai gyveno
Tenai, kur Vilnius ant kalvos.

Mylėjo Dievą ir Tėvynę,
Laimėti vedė mūs pulkus —
Nuo priešo Lietuvą apgynė,
Kaip Vytis nuostabiai puikus.

Maldoj užmigę žydi pėdos
Prie Katedros ramių skliautų —
Verbomis slėniai, aikštės rėdos —
Kazuko laukia aš
Ir lauki tu.

Ir Lietuva jo savo ilgis,
Rankas pavaraiui ištiesdama —
Praeina žiemos, naktys ilgos —
Kazimierai,
Pavasario taip laukia
Lietuva!

Jaunimo kongresas juda

Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui rengti komiteto finansuoti komisija praneša, kad lėšų telkimas vyksta gana sėkmingai. Komisijos nariai kreipėsi į parapajus, verslininkus, laisvų profesijų darbuotojus, organizacijas prašydami paramos. Jau gauta daug atsiliepimų ir šiek tiek aukų. Liet. Studentų Sąjunga atsiuntė \$250. Sužinota iš spaudos, kad Toronto Prisikėli-mo bankelis paaukojo \$500. Vi-sa eilė asmenų atsiuntė po \$100, po \$50 ir mažiau. Taigi, jau yra gera pradžia, nors iki užsibrėž-to tikslo dar toli. Kongreso dar-bai, peticija Jungtinėms Tau-toms pareikalaus apie \$45.000. Tą sumą finansų komisija yra pasiryžusi sutelkti iki š.m. bir-želio 1 d. Kovo mėnuo skelbia-mas lėšų vajeaus mėnesiu, o ko-

vo 6 — jaunimo kongreso va-jaus diena. Visiems reikia su-krusti, nes lėšų reikia jau da-bar. Jaunimo atstovai iš Pietų Amerikos, Europos ir Australi-jos laukia paramos savo kelio-nei į kongresą. Iš Prancūzijos rengiasi atvykti 7 atstovai. Jiems pasiūsta \$140, kad galė-tų rezervuoti bilietus kelionei į JAV. Iki šiol gauta iš viso 20 prašymų iš kitų kraštų jaunimo. Jų bus, atrodo, ir daugiau. Fi-nansų komisija stengiasi orga-nizuoti jiems pagalbą.

Jaunimo peticija taip pat pa-judėjo. Vasario 16 proga su-rinkta jau daug parašų įvairiuose kraštuose. Darbas vyksta to-liau. Labai svarbu, kad paju-dėtų visas jaunimas kongreso linkme. Tenelieka nė vieno jaunuolio ar jaunuolės neprisi-dėjusios prie kongreso darbu!

Vasario 16 gimnazijos mokinyš rašo:

Dar nevisai prieš vėnesius metus mums, vienintelės (? — Red.) lietuvių gimnazijos laisva-me pasaulyje mokiniams, pilno-mis džiaugsmo širdimis, teko persikelti iš senų aplūziusių ba-rakų į naują gražų pastatą. Nau-žus rūmus buvo galima pastaty-ti tikėtai Federalinės Vokietijos respublikos ir Baden-Wuert-bergo valstijos vyriausybų pa-galba, nes vien lietuvių tarpe surinktų aukų buvo permažai naujomis klasėms. (Vokiečiai su-telkė minėtam tikslui 500.000 DM). Kiek iš laisvojo pasaulio lietuvių spaudos teko patirti, daugelis mūsų tautiečių nepasi-tyti vokiečių duosnumu ir skei-džia visokių gaudų. Norėda-mi parodyti, kodėl mūsų gim-nazija iš vokiečių pusės remia-ma, pateikiame trumpą santrau-ką Baden-Wuertembergo vyriau-sybės augstų pareigūnų pasisa-kymų dėl Vasario 16 gimnazi-jos ir aplamai dėl lietuvių veiklos Vokietijoje.

Naujų rūmų kartinio akmsn pašventinimo proga gimnazioj atsilankė valstybės sekretorius

Mūsų gimnazija

Pirma klasė — reikšny,
Antra klasė — pavyzdys,
Trečia tai jau šiaip ar taip,
O ketvirta ir nekaip.

Penktose yra rūkoriai,
Tikrų kaminų dūmorai.
Šeštoj, rodos, dar blogiau
Ir septintoj negeriau.

Aštunta berniukų klasė
Mergaitės visas išvarė.
Devinta — jau mandagesnė,
Nors nedaug, bet vis geresnė.

Toj mūsų gimnazioj
Neviskas anks žiba —
Jei tinginius kas pirktu,
Tas premijai gaut' gryba.
Ir blogumų ten yra,
Kaip matyti, visada.

Iš neperiodinio moksleivių leidinio
"Vasario 16 gimnazija"

Andrius Šmitas 8 kl.
"Vasario 16 gimnazija",
neperiodinis moksleivių
leidinys

Du Kanados lietuvių veikėjai — Antanas Rinkūnas, KLB krašto valdybos pirmininkas, ir Stepa Kairys, vicepirmininkas. Pastarasis ką tik peržengė 50-ties metų amžiaus slenkstį

Tris kartas ir vieną suaktyvininką prisimenant

Beveik su kiekvienu lietuviško laikraščio atskleidimu randaime žinių apie vyresniosios mūsų kartos pasitraukimą amžinybėn. Iš visų lietuvių kraštų, iš tėvynės miestų ir miestelių — visi be jokio skirtumo — laikinasis vietovės palikė, iškeliauja į amžiną tėvynę. Bet šalia nekrologų, nuotraukų ir plačių juodųjų remelių, spaudos puslapiuose neretai sumirguliuoja ir mūsų vidurinioji karta. Tai suaktyvininkai su savo amžiais, pašaukimu, kūrybinio ar visuomeninio darbo jėgais. Ji jaunąją kartą laikraščiu puslapiuose mato, kaip augtųsi mokslus bebaigiančią, mokslo laipsnių besiekiančią, naujomis idėjomis tvirtai ir sumaniai besirėmiančią, lietuvišką plunksną ir rankas beimančią.

Šių trijų kartų pusiausvyroje lietuviško gyvenimo mozaika darosi pilna ir reikšminga tautos testinimo prasme. Sugėbėjimas iš vyresniųjų pasisavinti, saviką išgyventi ir suprantausias metodais ateinančiai kartai perduoti kas bebūtų — kalba, papročiai, mokslas, menas — yra viena iš pagrindinių jaunimo auklėtojų, vadovų savybių. Tai dažnai negailestingas reikalavimas, sunkus uždavinys, nuo kurio gero atlikimo priklauso pilnutojo tautinio ugdymo pasisekimas. Su šiais sunkumais visada susiduria vadina vidurinioji karta, kuri kaip jungtis stovi tarp vyresniųjų ir jaunimo. Geresnis ar menkesnis balansavimas duoda vienokius ar kitokius rezultatus.

Sitokios ar panašios mintys kaupiasi, prisimenant šiandien vieną iš vidurinėsios kartos visuomenininkų, jaunimo vadovų ir kultūrininkų, minintį savo amžiaus 50 metų sukaktį — Stepa Kairys.

Gimęs 1916 m. kovo 2 d., 1934 m. baigė jėzuitų gimnaziją Kau-

Kunigas Vailokaitis Sibiro tremtyje

Atkelta iš 2-ro psl.

kuojamas ir rusų žėgnojimas. Nėra cerkvių, nėra rusų dvasiškų, bet tikėjimas nėra išnykęs. Maldos praktikuoja bendrai šeimomis. Religinį papročį ir šiandien tebesilaikoma. Pasininkai tebėra neisnykę. Senos tradicijos tęsiasi toliau. Pvz. jaunoji po jungtuvų važiuodama į jaunąją sodybą būtinai vežasi ir šventą paveikslą, net ji demonstruodama viešai.

Merginos — į miškus

Be savo vietinių darbų, kolchozas buvo priverstas kasmet siųsti savo darbininkų dalį kažkur toli miško darbam. Karo metu, kai nebuvo vyrų, nebuvo daroma išimčių ir moterims, ypač jaunuoms, merginoms. Jos išvažiuodavo visai žiemai ir sugrįždavo tik pavasarį. Tai buvo priverstiniai darbai. Iš lietuvių, kurie visi buvo jau vyresnio amžiaus, niekas nebuvo pakliuvę į šiuos "socializmo statybos" kategorinius darbus.

Kaikurius prekes, kurių nebūdavo krautuvių, dalindavo pats kolchozas. Pavyzdžiui žibalas. Lietuviškas kolektyvas, kuris gyvena viename kambaryje, gaudavo vienam mėnesiui pusę litro žibalo. Pasidare iš skardos lemputė ir taip "vakarodavo". Šviesos užteko pamatyti takui, o daugiau jos ir nereikėdavo. Skaitytų nebuvo ko, nes iš viso gaudavo pasiskaityti tik vietos rajono išleidžiamą vieną lapo laikraštį, žinomą, redaguojamą vietos meno kūrybos komiteto.

(Bus daugiau)

SUDBURY, Ont.

VASARIO 16 MINEJIMAS, suruoštas KLB Sudburio apylinkės valdybos ukrainiečių salė, praėjo pakiliuotai nuotaika. Minejimą atidarė pirm. A. Kusinskis. Turiningą paskaitą skaitė J. Čebatorius. Pranešėję A. Milčius. Meninę dalį išpildė rūpestingai paruoštas A. Kusinskio mišrus choras ir L. Remeikienės mergaičių choras. Pastarajame dainavo: I. Glizickaitė, B. Gatautytė, Z. Griškonytė, D. Kusinskis, S. Poderytė ir D. Remeikytė, kuri puikiai atliko melodramą apie kompozitoriaus visą meninę programą. I. Glizickaitė padainavo solo. Retai kada mūsų menininkai susilaukia tiek daug puikių ir pakartojimų kaip ši karta, ypač mišrusis choras. Šokiams grojo A. Kusinskio šaukioji kapela ir veikė bufetas, kuriame daugiausiai pasidarbavo A. Prancūnienė ir P. Jutelis. Loterijoje A. Prancūnienės meglė lietuviškais motyvais kaklinį ir pirštines laimėjo B. Varys. Kiti laimingieji buvo — A. Baltutis, M. Deivickienė ir Pr. Gustas. Sekmadienį buvo atliktos pamaldos už Lietuvą, kurias užrašė LB Sudburio apyl. valdyba. Prie vėlavos garbės sargybą ėjo J. Lukšytė ir E. Baltutis.

Mūsų jaunimo išrinktas jaunimo

Taip skverbiasi į tikinčiųjų širdis

Ateistinis vakaras

Tėlių taikomosios dailės techniku mokytojai ir mokiniai š. m. pradžioje surengė miesto kultūros namų salėje ateistinį vakarą, kurio metu buvo skaityta paskaita "Menas ir religija". Po to mokinii meno mėgėjų grupė išpildė ateistinę programą (Komjaunimo Tiesa, 1966. I. 4 d. nr. 2).

Piešinių konkursas

Š. m. pradžioje Vabalninko žemės ūkio mokyklos bedievuokai paskelbė ateistinio piešinio konkursą. Jame dalyvavo keletas tos mokyklos jaunu mokinių. Geriausiai ateistiniais paveikslais buvo pripažinti Jono Jočio piešiniai: "Aukos" ir "Žudynės"; laimėjo pirmą premiją. Antrą premiją laimėjo Vandos Kucaitės piešinys "Kur pinigai, ten ir kuniga" ir moksleivio Romo Venskiaus piešinys: "Tėjimas į dangų". Šių piešinių autoriai gavo premijas, o jų darbai išstatyti mokykloje įrengtoje parodoje (Valstiečių laikraštis 1966. I. 7 d. nr. 3).

Perša naujus papročius

"Naujas gyvenimas — naujos tradicijos" — tokio pavadinimo plakata išleido Šiaulių rajono bedievių taryba. Plakate pasakoja apie vadinames, suotuoktes ir kitas šeimynines šventes ir tradicijas, kurios yra peršamos Šiaulių rajono kaimo vietovėse. Plakatas gausiai iliustruotas nuotraukomis (Valstiečių laikraštis 1966. I. 9 d. nr. 4).

Antireliginė savaitė

"Komjaunimo Tiesos" korespondentas R. Jurgelionis iš Rokiškio praneša, kad ten š. m. sausio mėnesį buvo surengta ateistinė savaitė. Mokyklos pionieriai ir komjaunuoliai, v a d o v a u j a m i ateistų būrelis, kas vakarą per išleistą savaitę atlikinėjo mokyklos salėje ateistinę programą. Klasėse buvo pravedami pokalbiai tema "Kodėl aš netikiu į Dievą". Du kartus buvo parodytas kino filmas "Išpažintis". Buvo išstatyti stendai su "didžiųjų žmonių pasakymais apie religiją" ir paveikslais pavaizduota "Kas padaroma sutana prisidengus". Mokinii "bedievuok" iniciatyva suorganizuota išvyka į Rokiškio kraštotyros muziejų ir ypač atidžiai apžiūrėtas ateistinis muzėjaus skyrius. Pasak korespondento, ypač turtiną ir įvairi buvo paskutinio ateistinės savaitės vakaro programa. Čia skambėjo deklamuojami eilėraščiai, smerkiant religinius fanatikus; meniškai atliktas monologas "Dievulio pažūrėti"; literatų būrelis nariai aptarė ir aiškino matytą filmą "Išpažintis", o labiausiai publikai patikęs scenos vaiz-

AR SKAITO JAUNIMAS LIETUVISKĄ SPAUDĄ?

Atkelta iš 5-to psl.

vo amžių yra padaręs daugiau, kaip ištisa eilė jaunuolių, sulaukusių giles senatvės, kuris savo žinias ir jėgas pasvėntė net tik "laisvai Lietuvai tėvynei", bet ir jos išlaisvinimui.

Ne vieta čia aptarti jaunąją Vytauto asmenybės didybę ir išvardinti jo nuveiktus darbus savajai tautai, žmogui ir Dievui. Reikia paskaityti jo monografiją, norint bent iš dalies pažinti jo nuėitą gyvenimo kelią, kurio galas buvo tragiškas ne tiek jam pačiam, kiek jo didiems idealams.

Vytauto Endziulaičio gyvenimo būdas ir idealai galėtų būti geru keldrožiu Jaunimo Metams, o ir didėlei daliai senimo sukrečiančių klausimų — kur dinga mano bergždžioji jaunystė? Išėjvijos jaunimui, gerai išsiūrėjusiam ir šio vyro veidą, gal lengviau išsispresyt Dainavos ar Alabamos problema ir gal nereikėtų žuodama tautą keisti į pasididžiavimo jausmą jos kadaise sukurto blizgesiu... Endziulaičiai gimsta šimtmečių būvyje ir ne kiekvienoj tautoj. Štai dėlko jie mums yra brangūs ir dėlko reikia juos pažinti. Nes mažą garbė svetimuosius pažinti, didi gėda sąvųjų nežinoti. Kitos tautos, turėdamos tokius vyrus, iškelty juos į padangas, kad visas pasaulis pamatytų, o mes dažnai net patys nežinome, kokių didžiū asmenybių mūsų kuklioji tauta išugdė. Nes argi tokios kuklės monografijos nusipelnė kad ir Vytautas Endziulaitis? Bet ačiū jo sesėms ir už tai, nes mūsųj, net ir vienmintė, visuomenė gal būtų net to nepadariusi. Gal ir su pagrindu mūsų jaunimas nusiskundžia, jog jis neturįs į ką atsiremti, ir ką išsiūrėti ir įsiklausyti, nes juk mes jam nepardom savo krašto herojų.

VYTAUTAS ENDZIULAITIS. Veikėjas, kovotojas, politikas. Red. P. Maldeikis. Leidėjai: Marija Gylėnė. Sofija Treigienė, Jadviga Maldeikienė. Aprašymai trylikos autorių. 1965 m. Morkino spaustuė. Kaina nepažymėta.

A. K.

Konferencija Šiauliuose

Po neilgai trukusio pereitais metais atoslūgio, bedieviai komunistai vėl metėsi atkaklion kovon prieš tikėjamą Lietuvą. Ateistai paleido gerkles susirinkimuose, užpylė laikraščius straipsniais, prispausdino ateistinių knygelių, mokyklose sustiprino bedievišką auklėjimą. Negana to, ėmėsi sudarinėti mokyklos ir visuomenės jungtinių frontų atstovėi kovai prieš Dievą. Sausio mėnesio pradžioje Šiaulių pedagoginio instituto ir Šiaulių ateistinės propagandos tarybos iniciatyva buvo sušaukta konferencija, kurioje dalyvavo mokyklų vadovai, kolikių pirminkai, partinių ir komjaunimo organizacijų sekretoriai, moterų tarybų atstovės ir kiti veiksniai. Joje bus nagrinėjama, kaip visuomenė privalo talkinti pedagogams antireliginę propagandą, skiepįant vaikams ir jaunimui materialistinę pasaulėžiūrą ir perraukęjant sunkiai pasiduodančius bedievybei tikinčiuosius (Tarybinis Mokytojas, 1966. I. 20 d. nr. 6).

Mokytojų Gerdaitienė

Meškūčių miestelyje (Šiaulių apskr.) veikia uoli bedievybės platinėja vidurinės mokyklos mokytoja K. Gerdaitienė. Ji pripažįsta, kad ateistinis darbas su tikinčiais reikalauja ištermės, takto, subtilumo, gilaus psichologinio tikinčiojo ir religingumo laipsnio pažinimo. Ji pasakoja, kaip atliekanti bedievybės misiją. Lankydama šeimas, ji užėina pas vieną kolikių tėtų pamat ant sienos šventojo paveikslo. Iš pradžių mokytoja neatkreipia į jį dėmesio, o pagiria šeiminkinę už švarą, gražiai sutvarkytą kambarį, gražius baldus. Po valandėlės pašnekėsio ji prieina prie paveikslo. Pradžioje atsargiai suabejoja ar tas paveikslas, toks senamadiškas, apriukęs, niūria praeitimi dvelkiantis, pritinka prie naujojo kambary apstatymo, paskui pradeda įtikinėti, jog šiu laikų žmogaus negali būti prietaringas ir garbinti kažkokį išgalvotą šventąjį. Apsilankymas ir pasikalbėjimas baigiasi tuo, kad kolikių tėtė gabena šventojo paveikslo į nereikalingu rakandu sandėli (Tarybinis Mokytojas, 1966. I. 20 d. nr. 6).

Programos šeimoms

Kai pavieniai bedievybės skleidėjai nebeįstengia įsibrauti į religingas šeimas, eina grupėmis. To-

Čikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

ČIKAGA YRA CENTRAS Illinois lietuvių gydytojų draugijos, kuriai šio metu priklauso 105 nariai. Ši draugija yra gana sena — įkurta dar senųjų ateivių 1913 m. Jos nariai gali būti lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojai, o taip pat ir daktarą turi specialistai, kurie dirba medicinos srityje. Illinois liet. gydytojų draugija leidžia ir redaguoja Amerikos liet. gydytojų sąjungos biuletėnį. Be to, ji rengia Vasario 16 minėjimus, balius ir kitas pramogas; ankoms remia lietuvišką veiklą, per metus paskirdama 500—1000 dolerių. Yra specialus kultūros fondas, iš kurio buvo aukota Lietuvių Fondui, Lietuvių Operai, "Lituanus" žurnalui, Vasario 16 gimnazijai ir kt. Siemet dr-jai pirminkauja dr. Vaclovas Šaulys. Veikia ir pagalbinis moterų vienetas, kuriam pirminkauja dr. Vida Tumasonienė. Šis vienetas, savo veiklą pradėjęs 1958 m., kultūriniais, labdaros ir visuomeniniams reikalams yra paaukojęs apie \$9000. Moterų pagalbiniam vienetai priklauso 45 nars.

Čikagos lietuvių taryba, kuriai priklauso 105 nariai, yra gana sena — įkurta dar senųjų ateivių 1913 m. Jos nariai gali būti lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojai, o taip pat ir daktarą turi specialistai, kurie dirba medicinos srityje. Illinois liet. gydytojų draugija leidžia ir redaguoja Amerikos liet. gydytojų sąjungos biuletėnį. Be to, ji rengia Vasario 16 minėjimus, balius ir kitas pramogas; ankoms remia lietuvišką veiklą, per metus paskirdama 500—1000 dolerių. Yra specialus kultūros fondas, iš kurio buvo aukota Lietuvių Fondui, Lietuvių Operai, "Lituanus" žurnalui, Vasario 16 gimnazijai ir kt. Siemet dr-jai pirminkauja dr. Vaclovas Šaulys. Veikia ir pagalbinis moterų vienetas, kuriam pirminkauja dr. Vida Tumasonienė. Šis vienetas, savo veiklą pradėjęs 1958 m., kultūriniais, labdaros ir visuomeniniams reikalams yra paaukojęs apie \$9000. Moterų pagalbiniam vienetai priklauso 45 nars.

Čikagos lietuvių taryba, kuriai priklauso 105 nariai, yra gana sena — įkurta dar senųjų ateivių 1913 m. Jos nariai gali būti lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojai, o taip pat ir daktarą turi specialistai, kurie dirba medicinos srityje. Illinois liet. gydytojų draugija leidžia ir redaguoja Amerikos liet. gydytojų sąjungos biuletėnį. Be to, ji rengia Vasario 16 minėjimus, balius ir kitas pramogas; ankoms remia lietuvišką veiklą, per metus paskirdama 500—1000 dolerių. Yra specialus kultūros fondas, iš kurio buvo aukota Lietuvių Fondui, Lietuvių Operai, "Lituanus" žurnalui, Vasario 16 gimnazijai ir kt. Siemet dr-jai pirminkauja dr. Vaclovas Šaulys. Veikia ir pagalbinis moterų vienetas, kuriam pirminkauja dr. Vida Tumasonienė. Šis vienetas, savo veiklą pradėjęs 1958 m., kultūriniais, labdaros ir visuomeniniams reikalams yra paaukojęs apie \$9000. Moterų pagalbiniam vienetai priklauso 45 nars.

Čikagos lietuvių taryba, kuriai priklauso 105 nariai, yra gana sena — įkurta dar senųjų ateivių 1913 m. Jos nariai gali būti lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojai, o taip pat ir daktarą turi specialistai, kurie dirba medicinos srityje. Illinois liet. gydytojų draugija leidžia ir redaguoja Amerikos liet. gydytojų sąjungos biuletėnį. Be to, ji rengia Vasario 16 minėjimus, balius ir kitas pramogas; ankoms remia lietuvišką veiklą, per metus paskirdama 500—1000 dolerių. Yra specialus kultūros fondas, iš kurio buvo aukota Lietuvių Fondui, Lietuvių Operai, "Lituanus" žurnalui, Vasario 16 gimnazijai ir kt. Siemet dr-jai pirminkauja dr. Vaclovas Šaulys. Veikia ir pagalbinis moterų vienetas, kuriam pirminkauja dr. Vida Tumasonienė. Šis vienetas, savo veiklą pradėjęs 1958 m., kultūriniais, labdaros ir visuomeniniams reikalams yra paaukojęs apie \$9000. Moterų pagalbiniam vienetai priklauso 45 nars.

Čikagos lietuvių taryba, kuriai priklauso 105 nariai, yra gana sena — įkurta dar senųjų ateivių 1913 m. Jos nariai gali būti lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojai, o taip pat ir daktarą turi specialistai, kurie dirba medicinos srityje. Illinois liet. gydytojų draugija leidžia ir redaguoja Amerikos liet. gydytojų sąjungos biuletėnį. Be to, ji rengia Vasario 16 minėjimus, balius ir kitas pramogas; ankoms remia lietuvišką veiklą, per metus paskirdama 500—1000 dolerių. Yra specialus kultūros fondas, iš kurio buvo aukota Lietuvių Fondui, Lietuvių Operai, "Lituanus" žurnalui, Vasario 16 gimnazijai ir kt. Siemet dr-jai pirminkauja dr. Vaclovas Šaulys. Veikia ir pagalbinis moterų vienetas, kuriam pirminkauja dr. Vida Tumasonienė. Šis vienetas, savo veiklą pradėjęs 1958 m., kultūriniais, labdaros ir visuomeniniams reikalams yra paaukojęs apie \$9000. Moterų pagalbiniam vienetai priklauso 45 nars.

LIETUVIŲ KNYGYNUOSE pasirodė nauja pasakų knyga "Senelės pasakos" — pirmasis šios rūšies leidinys šiais metais išleidyto. Jos autorė yra Sonė Tomariėnė, kuri jau duoda penktąjį leidinį vaikams. Ji išspausdinta saležiotų spaustuėje Italijoje, gražiai paruošta patyruosius vaikų literatūros iliustruotojas Vlados Stankaitės-Abraitienės. Ši knyga, kurios išleidimas atsiėjo \$1,600, yra išleista privačiomis pastangomis autorės vyro Henriko Tomaro. Tiržas — tik 500 egzempliorių, kurie turėtų tuojau būti išgrabstyti, jeigu tik maža dalis tėvų pasistenę šį leidinį nupirkti savo jaunesiems. Knygos kaina — \$3.50. Taigi, visą tiržą išpardavus, leidėjas vos tik atgautų savo pinigų.

BENDRADARBIAVIMAS SU TAU. TA bus nagrinėjamas viešose diskusijose, kurias rengia Liet. Bendruomenės Gage parko apylinkės valdyba kovo 19 d. Jaunimo Centre. Pagrindiniai pranešėjai čia bus "Tėviškės žiburių" ir kitų laikraščių bendradarbis Gediminas Galva. Taipgi pranešimus padarys prof. M. Malcevičius, dr. T. Remeikis, dr. Z. Rekašius. Klausytojai irgi galės dalyvauti diskusijose, tačiau sąv klausimais ar pastabas turės pateikti raštu. Šios viešos diskusijos Čikagos lietuvių tarpe kelia nemažą susidomėjimą, nes bus pajudintas labai opus klausimas, kurį ilgą laiką viešai buvo vengiama diskutuoti. Net ir dabar laikurie dēda pastangas, kad šios diskusijos būtų atšauktos.

VIS LABIAU Į MADĄ ĮEINA SKUNDAI, kuriais norima atstieiti politinius ir asmeninius priešams. Skundžiami pavieniai žmonės, skundžiamos ištautos. Neseniai į viešumą iškilo faktas, kad buvo apskusta "Margučio" radio programos vadovybė. Skundas šiuo atveju buvo įteiktas radio stočiai, iš kurios perduodama "Margučio" radio programa. Kaltinama buvo paruoštas reportažas, kuri skundėjai pavadino "priešvalstybinį". Radio stočis, gavusi skundą, paprasė reportažo angliškio vertimo, tačiau kai jame nieko baisaus nerado, leido jį perduoti radio bangomis.

BE JAU SIOJE VIETOEJE APRASYTUJŲ Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimų, (studentų Čikagos, Marijos Augst. Mokykloje), čikagiečiai galėjo aplankyti dar bent dešimtį įvairių minėjimų, kuriuos rengė Liet. Bendruomenės apylinkės ar įvairios organizacijos.

Lietuvių Prekybos Rūmai buvo surengę minėjimą vasario 9 d. Dariaus (Nukelta į 9 psl.)

MARGIO VAISTINĖJE

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

I-sis išpardavimas gimtadienio proga

vasario 28 iki kovo 5

Alka Seltzer 25's 78	99 c.	New Style Textured Hose	1.49
A.S.A. tabl. 100-as 5 gr.	14 c.	Nailono kojines	2/66 c.
Anacin Tabletts 60	98	Viena - 1 - diena Multiple	
Aspergum 36-los 1.09	88 c.	Vitaminis ir minerals	
Aqua Seal kūdikiams		100-tas 4.49/3.99	3.09
kelnaitės 2	59 c.	pacuquin rankoms kremas 1.29	1.13
Ban Roll On 1.29	99 c.	paradichlorobenzene Crystals	.69 c.
Bath Salt Jeanette 5 sv.	88 c.	Parametite Vitaminai	
Ben Gay Greasele 1 1/4 unc.	1.06	tabletkės 125 6.00	3.59
Brush Rollers	.01 c.	Parametite sirupas 20 unc. 5:50	3.39
Brylcream 4 1/2 unc.	1.09	Phospho Lecithin	1.95
Catoria 65	49 c.	Ponds Fresh Start 1.25	1.07
Cepacol burnai plauti		Poly-Vi-Sol 30 cc. \$3.6.0	2.79
14 unc. 1.40	99 c.	Poly-Vi-Sol 30 c.c. 5.25	3.99
Comb'n Go Electric Comb	7.95	Powerlite "D" baterija	.09 c.
Coricidin "D" 12-ka 1.19	99 c.	Q-Tips "180—98 c.	79 c.
Curad Medicated plastikines		Rain Hat Purse Pack 25 c.	19 c.
juostelės 49	39 c.	Resdan Dandruff Remover 1.50	1.17
Dextri Maltose 1.19	99 c.	Right Guard Deodorant	
Dixie Cup Dispenser 1693	89 c.	1.29/1.19	99 c.
Dristan tabletts 24-los 1.25	99 c.	Guminės pirštines 79 ir 89	2/1.00
Enfalac Liquid 15 unc. 31 ea. 4/1.00		Samson Dominion elektrinis	
Ex-Lax 36-los 98	79 c.	plaukų džiovintojas 1835	17.77
G. E. šildymo lempa		Samson elektrinis dantų	
su pried. 9.95	8.88	valytojas	14.77
Geritol tabletts 80 5.49	4.39	Schick Super Stainless plein.	
"Get Set" plaukams susidėti		peiliukai 5 št. plius 1 peil.	
8 unc.	1.07	veltvi 75 c.	59 c.
Gillette putojantis skutimosi		Sniego baltumo toileto pop. 8/88 c.	
kremas 7 unc. 89	77 c.	Sniego baltumo veidui šluostyti	
Sponges geras pirkinys	49 c.	popierius	2/49 c.
Goliath blonkotai su vokais	88 c.	Sylvania Flash Cubes AGIB	79 c.
Hankcraft Vaporizer		Toni Home Permanent 2.00	1.47
Humidifier 9.95	7.95	Dantų šepetėliai	3/88 c.
Sildomoji pagalvėlė	3.95	Tri-Vol-Sol 30 cc. 2.25	2.29
Johnson milteliai vaikams 98	79 c.	Tri-Vol-Sol 30 c.c. 4.95	3.29
Lady Patricia Hair Spray 99	77 c.	Vaselinol Bathoil 1.19	99 c.
MacLeans dantų pasta 1.09	79 c.	Vicks Formula 44 1.25	99 c.
Magnezijos pienas 16 unc.	2/68 c.	Vita Diet 90	2.98
Modess 12 Consumer unc.	2/68 c.	Wampoles Magnolax Consumer	
Rutulikai kandims 43	39 c.	Special 1.89	1.19
Zvyneliai kandims 43	39 c.	Sluostikliai 12"x12	2/25 c.
Moth Killer (Dee Tee) 59	49 c.	Yardley vyrams 3.00 vertės	2/1.50
Neilon šokolado plytelė 10 3/27 c.		Yardley moterims 3.00 vert.	2/1.50
New Down plauk. dažyti 2.25	1.77		

Kviečiami visi atsilankyti į vaistinę, užpildyti čia pridedamą kuponą, įmesti į specialią dėžę ir išbandyti laimė loterijoj, kurioje galite išlošti 1966 m. automobilį Corvair ir 11 kitų dalykų. Nėra būtina ką nors pirkti.

1966 CORVAIR or one of 11 other SPORT COUPE VALUABLE PRIZES

FREE CONTEST

plus the opportunity to win our store's personal contest of a CURITY SHIP'N SHORE FIRST AID KIT

Name _____

Address _____

Telephone Number _____

My Guardian Drug Store is MARGIS

PRALEISKITE ATOSTOGAS GRAŽIOJE FLORIDOJE

prie puikių Atlanto pakrančių, kur vasara niekad nesibaigia!

Informacijų teiraukitės lietuviškai:

LILLIAN APARTMENT MOTEL

1137 N. E. 17th. Ave. Fort Lauderdale, Fla., USA

arba Toronto tel. RO 9-0688.

Prieinamos kainos.

Ypatinga nuolaida nuo gegužės 1 d. iki gruodžio 15 d.

Laukiame visų atsilankant.

Mūsų iškylusis dailininkas jau trečią kartą surengia savųjų kūrinių parodą Kanados sostinėje. Pirmą kartą paroda buvo su-ruošta mums — sostinės lietuviams, minint Otavos Lietuvių B-nės 15-ias metines. Antrą kartą — Otavos universitetas sa-vąjį meno festivalį atidarė jo pa-roda. Tada daugiausiai turėjo progą parodą aplankyti un-to pro-fesūra ir studentai. Ji trečią kar-tą rengėjų tikslas buvo sudary-ti progą parodyti jau plačiai ai Otavos kanadiškajai visuomenei, besidominti meno pletesne prasme. Atrodo, kad esamomis sąlygomis tai buvo geriausias at-siektas pasinaudojant kad ir ne-labai parodomis tinkamomis Dra-mos Teatro patalpomis. Sis teat-ras kiekvieną mėnesį paruošia naują pastatymą ir jį kartoja 10-11 kartų. Jis turi nuolatinių pastovų lankytojų skaičių su iš-anksto išparduotais visam sezo-nui bilietais. Čia per vieną tokį pastatymą praeina apie 5000 žu-rovų, kurių daugumai, be abe-jonės, tapyla yra taip gi nesve-timas dalykas.

Rengėjų tikslas buvo — ne tik sudaryti progą kanadiškajai visuomenei pažinti ir pamatyti neeilinio lietuvių dailininko kū-rybą, bet taip pat parodyti ir vi-sių lietuvių grupės vardą, kad ir ji duoda savąjį įnašą į bendrąjį Kanados kultūrinį lobyną. Ypač, manau, tai yra aktualu ryšium su Kanados šimtmečio paminėji-mo iškilmėmis, nes šiuo metu vi-sų institucijų bei valdžios orga-

nų akys ir ausys yra daug jaut-resnės tokioms apraiškoms. Otavos L. B-nės pirmininkas, savo raštu National Gallery of Canada vadovybei pranešdamas apie šios parodos surengimą to-s gilesnius tikslus ir paryš-kinio.

Vietos anglišką ir prancūziš-koji spauda iš įvyki taip pat at-žymėjo. „Le Droit“, „Journal“, „Citizen“ meno kritiku paroda buvo, palyginti, labai gerai įver-tinta. Ypač „Citizen“ meno kriti-kas Carl Weisberger davė ilgą-ką apžvalgą straipsnį, pateik-damas nemažai žinių ir apie pa-tį dailininką. Prancūziškasis „Le Droit“ idėjo ir nuotrauką. Žinant vietos spaudos, ypač jų meno kritiku, didelį santūrumą, ypač tais atvejais, kai asmuo arba grupė priklauso naujųjų ateivių grupei, toks šiltas atsiliepimas yra juo vertingesnis ir reikšmin-gesnis mums lietuviams.

Štai pora ištraukų iš tos pau-dos: „Folkloras ir abstraktas yra puikaus derinio išraiška šio talentingo dailininko meno kū-riniuose...“ rašo W. O. Ket-chum „The Ottawa Journal“. Ar-ba: „Jo geriausi darbai atsklei-džia gerai suprastą paprastumą. Laisvą stilizuotą žuvis ir paukščių pavidaluose panaudotas folklorinis motyvas puikiam ba-roko ir geometrijos deriny...“ rašo Carl Weisberger „The Ot-tawa Citizen“ skiltyje.

Mums, lietuviams, dail. A. Ta-mošaitis yra jau senokai išsiryš-kinęs ir iškilęs kaip kūrėjas sa-

vitū veidu, įvesdinęs liaudies me-no elementus į šiu dienų abstrak-tinio meno išraišką. Tuo jis pa-rodą gebas puikiai derinti da-bartį su visų kūrėjų stiprybės šaltiniu — savosios tautos liau-dies meno lobiais, kuriuos jis puikiai pažino, juos surado, iš-kėlė nepriklausomybės laikotarpy, būdamas vienu iš nedaugelio tos srities autoritetu.

Verta pažymėti, kad dail. A. Tamošaitis buvo tinkamai šiai pa-rodai pasiruošęs: puikiai paruoš-tas, atspausdintas katalogas, tin-kami parašai po paveiksais ang-lų ir lietuvių kalba, apdorota, nors ir kukli, informacinė me-džiaga žymiai palengvino rengen-gams parodą surengti. Atkreip-tinas dėmesys nebent ir tai, kad ateityje rengiant ką nors panašaus, ypač Otavoj, nepamirština būtų ir prancūzų kalba bent kataloge.

Pabaigai eilinio lietuvių meno mylėtojų akimis stebint ir sekant mūsų dailininko kūrybą, tenka pažymėti, kad kūrėjas dar vis ne-sitenkina tuo, ką pasiekęs — te-bėra įsiektas vis naujų, tobul-esnių formų bei išraiškų.

Jo paskiausiai į darbą, kaip „Lapknio sapnas“, „Labas ry-tas“, „Mano tėviškė“ ar „Pasi-kalbėjimas“ yra dar patraukles-ni lietuvių ir širdžiai ir akiai. Spalvų paryškinimas, tarsi relje-finis pavaizdavimas, išlaikant net jam charakteringą tamsesnių spalvų derinį, yra dar geresnis.

Paroda truko nuo vasario 10 iki 20 d. Bendruomenės valdyba dėkoja dail. A. Tamošaiciui už jo didžias pastangas.

A. Paškevičius
KLB Otavos apylinkės
pirmininkas

Anastazija Tamošaitienė Statmenų šešėliuose Aliejus

Amerikos laivyno Akademija

309 AKRAI, 219 PASTATŲ • 4000 KARIŲŲ PAVALGO PERPUSVALANDI • KATALIKŲ IR PROTESTANTŲ CHORAI • 30% NEBAIGIA • BAIGUSIŲ JUNGTVES KAS PUSVALANDI

JAV yra trys pavyzdinės karo mokyklos, kurios vadinamos akademiomis. Armijos karo akademi-ja yra West Point, N.Y., avia-cijos karo akademija — Colorado Springs, Colorado, laivyno karo akademija — Annapolis, Mary-land. Tos akademijos puošia atitinkamų ginklų rūšių karininkų. JAV yra ir daugiau įvairių ka-ro mokyklų. Kaikuriuos iš jų va-dinamos akademijomis, bet augš-čiau minėtos trys akademijos yra garbiausios.

Europoje karo akademijomis vadinamos tos augstosios karo mokyklos, kuriose karininkai sie-kia augštesnio karinio mokslo bei ruošiasi į generalinio štabo kari-ninkus. JAV karo akademijose ruošiami jaunesnieji karininkai.

Pirmieji kariūnai
JAV karo laivyno Akademija buvo įkurta 1845 m. spalio 10 d. prie Severn upės įtekėjimo į Che-sapeake įlanką ir į Atlanto vande-nyną. Anksčiau toje vietoje sto-vo Severn tvirtovė. Akademija užėmė 10 akrų žemės plotą. Ją įkūrė tuometinis JAV laivyno mi-nisteris G. Bancroft.

Pirmiaisiais metais toje akade-mijoje mokėsi 78 kariūnai, ku-riems vadovavo F. Buchanan. Akademijoje dėstė penki lektor-iai, kurių trys buvo kariškiai ir du civiliai. Pirmieji tos akademijos gva-vimo metai buvo sunkiausi, nes kandidatai į ją atvyko nevienu lai-ku, be to, dar nebuvo nustatytas akademijos studijų ilgumas. Ci-vilinio karo metu akademija bu-vo išsikėlus į Newport uostą, Rhode saloje, ir į savo nuolatine būvelinę grįžo 1865 m.

Dabartinė akademija
Dabartinė JAV karo laivyno akademija užima 309 akrus žemės plotą su 219 pastatais. Di-džiausias pastatas yra Bancroft Hall. Tai akademijos įkūrėjo var-dos pastatas, kuriame kariūnai gy-vena ir maitinasi. Valgykloje tel-pa per 4.000 kariūnų. Jie visi pa-valgo per pusvalandį. Kiti pasta-tai yra skirti mokslo, sporto, ad-ministracijos reikalsams ir t.t.

Academijs didieji pastatai tu-ri savo vardus. Tai vardai pasižy-mėjusių tos akademijos asmenų. Iš jų žymesnieji yra: Bancroft Hall, Luce Hall, Ward Hall, Dahl-gren Hall ir kiti. Akademija ir da-bar dar plečiamas, moderninama. 1959 m. jos statyboms buvo pa-skirta 55 mil. dolerių.

Academijs rajone yra graži bažnyčia, kurioje telpa apie 2.500 asmenų. Sekmadieniais 8 val. ry-to laikomos pamaldos katalikams, o 10 val. — protestantams. Per katalikų pamaldas gieda 135 ka-riūnų choras, o per portestantų — 280. Bažnyčioje yra lotyniškų užrašų: „Dievas ir tėvynė“. Ne-sau, bet tėvynė“ ir kiti. Bažnyčia buvo pastatyta 1904 m. Jos pama-tams žemę prakekšė Manilos ilan-kos didvyris adm. Dewey.

Bažnyčios vienoje koplyčioje yra gražus sarkofagas, kuriame yra JAV pirmojo laivyno didvyrio John Javens palaikai. Jie pradžio-je kažkodėl buvo Paryžiuje Než-nomo kareivio kape, bet 1912 m.

JAV atstovo Paryžiuje H. Porter pastangomis buvo pervedti į JAV ir laikomi toje bažnyčioje.

Istoijimo sąlygos
Laivyno akademijom priimami jaunuoliai 17 — 22 metų amžiaus su gimnazijos išsilavinimu, 64 — 78 colių ūgio, sveiki fiziškai ir dvasiniu atžvilgiu, nevedę ir ne-buvę vedę. Akademijom priima-mi visi, nežiūrint tautybės, rasės ar religijos.

Academijs stojantieji turi tu-rėti rekomendacijas. Jas duoda JAV viceprezidentas, kongreso nariai, senatoriai. Dalis kandida-tų patenka ir iš laivyno ar mari-nų korpo su savo tiesioginių viršininkų rekomendacijomis, o taip pat gerai baigę karo ar laivyno mokyklas. Akademijom istoti gali ir vaikai aktyvios karo tarnybos bei atsargos karių, kurie turi Gar-bės medali (Medal of Honor).

Nepatariama ton akademijom stoti silpniesiems matematikams, nes čia daug dalykų paremta ma-tematika. Taip pat kandidatai tu-ri būti sporto mėgėjai. Kasmet į akademiją priimama apie 1.300 kandidatų, todėl joje visuomet es-ti 4.000 — 4.500 kariūnų, kurie su-daro brigadą iš šešių batalionų — 36 kuopų.

Alga — \$147 ir mėnesį

Academijs kariūnai gauna pa-talpas, maistą, mokslą ir \$147 per mėnesį. Už tuos pinigus jie turi išsigyti uniformas, knygas ir kitus reikmenis. Istojtantieji į akademi-ja kandidatai turi įmokėti \$300 užstatą. Reikia manyti, kad tas užstatas grąžinamas pasitraukiant iš akademijos ar ją baigus. Apie 30% kariūnų akademijos nebail-gia ir pasitraukia dėl permėnų gabumų mokslui.

Kariūnai gauna atostogų Kālė-dų, Velykų ir vasaros laikų, išsky-rus kandidatus, kurie pirmą va-sarą pradeda mokslą. Trijų vyres-niųjų kursų kariūnams dažnai šeštadieniais surengiami šokiai.

500 įvairių lektorių
Laivyno akademijoje dėsto per 500 lektorių, kurių apie 50% yra civiliai. Pastarieji iš savo dėsto-mojo dalyko turi turėti magistrą ar daktaro laipsnį ir nemaziau vienu metų praktikos dalyko dėsty-mu. Karininkai lektoriai yra iš įvairių ginklų rūšių. Jie į akademi-ją atneša karinio mokslo nau-bijas, o civiliai lektoriai dėsto kitus mokslo dalykus.

Academijs mokslas išeinamas per 4 metus. Kiekvienas kursas suskirstytas į tris laikotarpius: vasaros praktika ir du semestrai teoriniams dalykams. Kariūnai kandidatai savo darbą pradeda liepos mėnesį. Per porą mėnesių atliekamas pagrindinis karinis ap-mokymas, o vėliau prasideda teo-riniai dalykai pagal nustatytą programą. Kariūnai kandidatai priimami į tos akademijos ketvir-tą kursą ir kasmet eina žemyn. Akademija baigiantieji mokosi pirmame kurse.

Laivyno akademijoje praeina-mi šie dalykai: svietimos kalbos, literatūra, psichologija, moder-nioji Europos istorija, mehani-ka, skaičiavimas, elektrotechnika,

fizika inžinerija, navigacija, JAV santvarka, konstitucija, termodi-namika, vadovavimas bei kariniai nuostatai, užsienio politika, sa-kaityba, fizinis lavinimas ir kiti dalykai.

Antrą vasarą kariūnai atlieka 8 savaitių plaukiojimą ant karo lai-vų jūrininkų pareigose. Trečią va-sarą jie gauna amfibinį lavinimą bei pradinį jūrų lakūnų apmoką. Ketvirtą vasarą — praktika ant įvairių karo laivų jaunesniųjų karininkų pareigose.

Baigusieji gali pasirinkti

Laivyno akademijos mokslo už-baiga įvyksta birželio mėnesio ga-le. Baigusieji jūrininkai gauna „Ensign“ laipsnį, o marinai korpo — jaunesnio leitenanto (second lieutenant) ir bakalaur laipsnį iš pasirinktos srities. Baigusiems diplomus įteikia JAV prezidentas arba viceprezidentas.

Nors bendrinėje kalboje „En-sign“ reiškia kariūną, bet šiuo at-veju jis, matyt, reiškia augštesnį laipsnį už laivyno akademijos ka-riūną — Midshipman. Atrodo, kad jie į tikro karininko laipsnį pakeliami jau laivyne, nes anot tos akademijos dekanas: „Moksl-o metai, kurie praleidžiami laivyno (Nukelta 19 psl.)

Atsiųsta paminėti

Aidų sausio nr. yra šie straipsniai: V. Čižinas — Jaunimo problema iš-ievijioje; V. Trumpa — Kovotojai ir kolaborantai; J. Kačinskas — Vyt. Bacevičius; A. Rimvydas ir J. Alaušius — Žvilgsnis į 1965 metus. Iš gro-žinės literatūros: K. Bradūnas — Ciurlioniškoji fuga (eil.); F. Kiršios 5 eil. Apžvalgoje: Dr. Ig. Urbonas — Vysk. J. Labukas-Matulaitis; J. Ko-jelis — Žvilgsnis į jaunimo žurnalus; K. R. — Francois Mauriac ir De Gaulle; Vyt. Bagdanavičius, M.I.C. — Pirminio žmogaus religija; dr. P. Reklaitis — Nevertinama Europos lietuvių veikla. Recenzijos: Titas Al-ga — Naujas veidas vaikų literatū-roje — Minega; J. Grinius — P. Ori-naitė apie Salomeją Nerį. Redaguoja dr. J. Grinius, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia Tėvai Pranciško-na, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Juožas Bertulis. GAIDOS. 1. Mišios Sv. Jėzaus vardo. Dviem lygiem arba mišriem balsam ir vargonam. 2. Eng-lish Mass. Mišriam chorui ir vargonam. 3. Broliai ir sesės stovykloje. Skau-tiškos. Dviem balsam ir fortepionui. 4. Muzikinė dailis veikalai: „Margi-ris Punių valdovas“. Pagal V. Krė-vės veikalą, scenai pritaikė D. Ve-licka. 5. Pievoje. Sopranui solo ir fortepionui. 6. Baltija. Aukštam bal-sui solo ir fortepionui. Spausdinta šapirografu. Išeista autoriaus lėšo-mis. Sukrauta J. Karvelio Prekybos Namuose Čikagoje. Autoriaus adre-sas: 2302 So Leavitt Str., Rear Ho-me, Chicago, Ill. 60608. USA.

Antanas Kučas. KUNIGAS AN-TANAS STANIUKYNAS. Lietuvių Ka-talikių Mokslo Akademijos leidinys 8 nr. 1965. Piazza della Pilotta, 4. Ro-ma. Spausťuvės išlaidos apmokėtos prel. L. Mendelio lėšomis. Tiražas 5000 egz. 210 psl.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

CIURLIONIO SIMFONINĖ POEMA „MISKE“ buvo sukurta 1900 m. Va-šuvoje konkursui ir laimėjo pir-mą premiją. Kūrinį buvo norėta išpldy-ti lenkų muzikos koncerte Varšu-ve 1901 m. Deja, nors kūrinys į pro-gramą buvęs įtrauktas, bet paskuti-niu metu išmestas. Galbūt dėlto, kad paaiškėjo, jog tai lietuvių kūrinys. Tai poeto K. Bradūno nuomonė, iš-reikšta kultūrinėje popietėje Čikagoj vasario 6 d.

SEAN O'GARA, „Cicero Life“ laik-raščio redakcijos štabo narys, susido-mėjęs rašyt. Al. Barono angliška kny-ga „Footbridges and Abysses“ (Liep-tai ir bedugnės), parašė ilgą recenzi-jai ir surengė Kiwanis klubo knygos pristatymą, gana plačiai su ja su-pažindindamas svečius. S. O'Gara, studi-javęs žurnalistiką ir literatūrą, yra taip pat ir didžiųjų laikraščių bend-radarbis, 15 metų turįs ryšį su tele-vizija ir rašęs jai tekstus. Ligi šiol ne-daug apie lietuvių žinojo.

KOMPOZ. CESLOVAS SASNAUS-KAS mirė prieš 50 metų. Jo mirimo data — vidurnaktis iš sausio 14 į 15 naktį 1916 Petrapilyje, Kun. L. Val-ciekauko rūpėsiu ir lėšomis didžio-jo kompozitoriaus C. Sasnausko palaikai 1929 m. spalio 23 d. buvo parga-benti Lietuvon ir palaidoti Kauno ka-pinėse. Kas dabar yra nutikę su jo palaikais, panaikinus Kauno kapines, prof. J. Zilevičiaus teigimu, nėra ži-noma. 1967 m. birželio 7 d. sukaks 100 metų nuo Sasnausko gimimo. Jis gimė Kapčiamiestyje, Seinų apskrityje. C. Sasnauską, kaip ir daugelį mū-sų garsių lietuvių, norėjo pasisavinti lenkai, bet kun. prof. Bl. Česnio pa-stangomis to buvo išvengta. Iš len-ku išpirkti ir apsaugoti kompozito-riaus rankraščiai.

DAIL. ANASTAZIJOS TAMOŠAI-TIENES darbų paroda atidaryta Otavos universitete Pavillon Tabaret, 5 Mc Dougall Ave. vasario 28 d. ir truks iki kovo 5 d. Išstatyta 45 darbai — gua-so, aliejaus, kilimų. Išeistas dailis katalogas su dailininkės darbų repro-dukcijomis ir Carolyn M. Wright įva-diniu žodžiu, apibūdinančiu jos kūry-bą ir upeitą kelią.

DAIL. INZ. M. IVANAUSKO degin-tinės tapybos paroda atidaroma Kle-velande kovo 12 d., 7 v.v., naujosios lie-tuvių parapijos mokyklos salėje. Pa-rodą sutiko atidaryti Sofija Smetonienė. Prieš 28 metus (1938) S. Smeto-nienė paskatino ir padėjo suorgani-zuoti pirmąją M. Ivanausko deginti-mo meno parodą Kaune; išrūpino tai parodai patalpas Motinos ir Vaiko mu-zėjuje ir ją applanė.

JERZY OCHMANSKI veikalą „Li-tewski ruch narodowo-kulturny w XIX wieku (Lietuvių tautinis-kultūrinis są-judis XIX š.)“ išleido Balstogės Moks-lo Draugija. Jame nagrinėjama XVI — XIX š. lietuvių tautos sudėtis, tau-tinio atgimimo pradininkai bei jo prie-tais, lietuvių-lenkų santykiai. Min-čių santrauka pateikiama lietuviškai.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

PRAMONINĖS GRAFIKOS PARO-DA atidaryta Vilniaus eksperimenti-niame ipakavimo konstruavimo biure. Ekspozuojami gamyklų ženklai, plaka-tai, etiketų komplektai, pradedant degutų dėžute, saldainio popieriuku ir baigiant prekių reklamai skirtais užrašais. Geriausiai pripažįstami dai-lės instituto auklėtinis M. Urmonavi-čiūtės, G. Karoso ir K. Ramono darbai. K. DONELAIČIO nuolatine komisi-ja sudarė Lietuvos Mokslo Akademi-jos prezidiumas. Jos pagrindinis užda-vinys esąs skatinti tolimesni donelai-

tikos vystymąsi, koordinuoti visus dar-bus K. Donelaičio literatūrinio paliki-mo skleidime ir autoriaus jamzime. Komisijos sudėtis: pirm. K. Korsakas, pavad. V. Jakelaitis, sek. poetas V. Reimeris, nariai — skulptorius G. Jo-kūbonis, architektas J. Vaskevičius, docentas J. Zinkus ir istorijos moks-lų kandidatas A. Tautavičius. Naujoji komisija veiks prie Lietuvių kalbos ir literatūros instituto. Pirmajame po-sėdyje buvo aptarti „Metų“ vertimo ir svietimas kalbas klausimai ir poeto at-minimo jamzimas jo gyventose vie-tovėse.

KAUNE IR VILNIUJE koncertavo Latvijos radiojo ir televizijos simfon-i-nis orkestras su dirigentu Edgundu Tonsu ir pianiste Vilma Cyrule. Kon-certų programose buvo R. Schumanno, F. Strausso, J. Ivanovo kūriniai. Virš programų pateiktas E. Darzino „Val-sas“ ir H. Berliozio „Rakocio maršas“. Dėmesio centre buvo rečiau girdima J. Ivanovo XI simfonija, R. Schuman-o koncertas fortepionui su orkestru.

PROF. P. GALAUNES paruošė „Puskūptuos“ II tomą išleido „Vaga“. Leidinys priklauso „Lietuvių liaudies meno“ serijai ir jame yra daug nuo-traukų apvaliosios, bareljefinės bei horeljefinės liaudies skulptūros, o taipogi grupinių skulptūrinių scenų, medinių kaukių, visokių vėliniukčių. Medžiaga buvo paimta iš įvairių mu-zėjų rinkinių.

V. MYKOLAITS-PUTINAS, papra-šytas centrinio valstybinio archyvo mokslinio bendradarbio S. Jurevičiaus turti žodį apie jaunųjų poetų kūrybą, naujametinėje „Svyturio“ anketoje pa-reiškė: „... Man atrodo, kad kai ku-rie mūsų poetai rašo perdaug skubotai, neapgalvoję, be deramos savikritikos ir kritikos savo kūrybos atžvilgiu. Po-etinė kūryba — tai lyrinio sąjau-di-mo, apimamio visą sielos gyvenimą, išdava, ne kasdien mūsų patiriama ir ne išbaigta mums dovanojama. Savo temas turime visapusiškai apsvaistyti ir rasti tobuliausią jo išraišką. Tuo tarpu kiek mūsų poetų eilėraščiųose banalybių bei juokingų įmantrybių. Atsitinka, kad vertėjai į svietimas kal-bas apvalo originalą nuo daugelio šiukšlių, ir vertimas, net ir tinkamai nesuprasto teksto, išeina priimtines-nis už originalą...“

LIETUVIŲ DAILININKŲ — L. Ba-risaitės, R. Gibavičiaus, P. Ilgūno, S. Krasausko, J. Kuzminskio, A. Skliu-tauskaitės, V. Valiaus darbų reproduk-cijas išleido Lenkijoje išseimantis žur-nalas „Pysjanz“. Tame pačiame nume-ryje paskelbtas rašinys apie M. Sluckio romaną „Laiptai į dangų“, kuriame siūloma suteikti šiemetinė literatū-rinę Lenino premiją.

I RASYTOJŲ SAJUNGA priimti 5 nauji nariai: poetas ir publicistas Jo-nas Lapasinskas, poetas Stasys Angli-cus, jaunas prozininkas Pranas Trei-nys, jaunosios kartos poetai — Jonas Jakštis ir Algimantas Mikuta. Tenka stebėtis, kad tik dabar atvertos durs į Rasytojų Sąjungą St. Anglickui ir J. Lapasinskiui, kai tuo tarpu iš Čika-gos į Vilnių sugrįžęs eilinis žurnalis-tėlis Albinas Morkus, net su redakto-rių pagalba neįstengs iškepti žmoniš-kesnės apysakos propagandinėje srity-j, jau pr. metais buvo padarytas „ra-šytoju“.

DAIL. JUSTINO VIENOŽINSKIO, 1960 m. mirusio Kauno meno mokyk-los įsteigėjo, 24 tapybos darbų repro-dukcijų aplanką meno mėgėjams pa-teikė „Vagos“ leidykla. Straipsnį apie šio dailininko kūrybos kelią parašė Pr. Gudynas. V. Kst.

Žiema praeina — vasara ateina!

Mieli tautiečiai, dabar pats laikas apsuprinti savo giminaičius Lietu-voje vasarine apranga. Idant Jums nereikėtų sukli galvos kombinuojant kas siūstina, mes čia sudarėme kelis specialius siuntinius, kuriuose yra visa tai, kas vertinga, reikalinga, naudinga, gražu ir vienkart džiugu gauti.

Laumės juosta (I)
Susegamas vilninos mot. arba vyr. nertinis; vyr. arba mot. nailoninės kojines; viln. angliška medž. vyr. arba mot. eilutė — 3½ jardo; itališ-ka, nepermatomas, gražių raštų nailonas suknėli — 4 jardai; vyr. arba mot. batukai; itališkas vyr. arba mot. nailoninis lietpaltis; vyr. arba mot. lietsargis; perlų karoliai arba šilk. kaklaraštis; vyr. arba mot. baltiniai po-ra; vasarinė bluizė arba vyr. marškiniai. Kaina tik \$89.50 su pasiuntimu ir muitu.

Kastytis (II)
Viln. angliški vyr. eilutė medžiaga Boston arba herringbone 3½ j.; vyr. nailoniniai išieginiai marškiniai; vyr. pusbatiai; vyr. ital. nailoni-nis lietpaltis; vyr. prie eilutės pritakinamas kaklaraštis; vyr. nesudėvin-čios kojines; 6 gražios nosinės; Byro amžinas piestuokas. Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jūratė (III)
Mot. eilutė arba vasariniam apsiaustui 3 j. vilninės angl. medž.; ita-liško, nepermatomo, puikaus nailono suknėli — 4 j.; vilnionis nertinu-kas be rankovių; balti arba lakuti batukai; švelnus nailono kelnaitis ir apatinukas su pagražinimais; 2 poros nailono kojinių; itališkas mot. nailoninis lietpaltis; dailus rankinukas ir šilkinė skarelė. Kaina tik \$69.50 su pasiuntimu ir muitu.

Jungtinis Kastyčio ir Jūratės siuntinys kainuoja tik 130 dol., nes su-sitaupo 9 dol. pasiuntimo išlaidų.

Tebesiučiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėju-sieji siuntiniai: V-3 — 10½ jardo angl. viln. medž. trims eilutėms už 55 dol.; P-3 — 9 j. trims apsiaustams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 — 16 jardu nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknėli už 45 dol.; M-13 vertingas, daug kalorių turis maisto siuntinys 22 sv. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pagedaujanų dovanų iš mūsų katalogo arba Jūsų pačių supirktų prekių. Jūsų patį siunti-nius išsiunčiame iš Londono tik už 12 dol., plus faktinos sovietinio mui-to išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą B. O. 11690/604

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney rd.
London, E. 2.
Great Britain.
Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo pa-rašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruo-tos ir apdraustos.
Atstovai: L. Venckus, 7030, Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich.; A. Kusinskis, 124 Park Str., Sudbury, Ont., Canada.

Žalia skrybėlaitė

ALVYDAS TAUTKUS

Yra gerų ir blogų, gražių ir bjaurių, pėgių ir brangių, augstų ir žemų, juodų ir baltų. Taip — jų yra visokių. Visokių moterų ir skrybėlaičių.

Mykolas Bevardis stovi prie krautuvės vitrinos ir galvoja. At-sirado laiko stovėti ir galvoti belaukiant autobuso. O tas autobu-sas tuojau turėtų ateiti. Jis neeilinis. Jis atveža Jurgį, seną vaik-kystės dienų draugą iš kaimyninio miesto. Atveža draugą, su-rastą netikėtai, nelauktai Lietuvių Dienų iškilmėse. Tai buvo smagi, bet kartu ir keista valanda koncerto salės kampe prie baro. Pasakė jis esąs Jurgis, išvardino visą eilę bendrų draugų, prisimi-nė mokytojus, miestelį ir žydą, pas kurį saldinių pirkdavosi. Vis-ką priminė, bet dabar, jau po tiek metų, Mykolui rodėsi, kad tai ne tas Jurgis, ne tas draugas, kurį pažinojo. Jis toks senas, plik-as ir storas. Tą patį, greičiausiai, pamane ir Jurgis apie jį. Bet jam atrodo, kad jis vistiek dar šiek tiek panašesnis į aną jau-nuolį... Va, ką tas gyvenimas padarė. Jei kas dar nežino, kas jis, tas gyvenimas — tepaklausia Mykolą. Jis pasakys — gyvenimas yra amžinas keitimasis.

Autobusas sustoja. Jurgis išlipa ir ateina. Tas plikas storu-lis, ranką į kišenę susikškęs, sustoja prie jo. Sveikinasi. Šiepiasi ir rodo gelstancius dantis. Pučia kartų tabako kvapą.

Niekur kitur jis nesutinka eiti. Tik į pirmą užieigą. Į pačią pirmutinę. Ten jiedu pasikalbėsia ir atsiminimuose pabūsia kaip viename mokyklos suole...

Užieiga pilna. Ne vienas tenai nesitiki ko gražesnio. Ne to tenai eina įeškoti. Pašėliskai monotoniška ir vienoda: vieni vyrai, dūmai, užsėsys, aplaistyti stalikai ir alaus kvapas. Čia ran-da vietos du draugai. Ir Jurgis, išgėręs gurkšnį kitą, užsirūkęs, pasakoja. Pradeda iš toli, bet nedrąsiai. Praeitais jam kaip sąži-nė. Jis norėtų skubėti į dabartį, bet vel grįžta atgal. Geria stik-lą po stiklo ir blaškosi, bet darosi drąsiau, atsilieidžia įtempti są-nariai.

— Pirmą kartą, — Jurgis pasakoja, — savo menkystę pajutau pirmosios okupacijos metais. Bails buvau, nors niekada neišs-gyniau esąs didvyrių tautos ainis. O suomis kovojau. Kovojo ir šaipėsi iš mūsų. Visas pasaulis šaipėsi, ir juodoji rasė muša būg-nais džiunglėse iš džiaugsmo, kad mūsų vieton jie ateina. O mes keliaklupščiais meldžiame didžiuosius, kad sugrąžintų mums pra-eitį... Atsimeni, auklėtojo sakytį pamokslai apie tėvynės meilę ir aukus juokėsi iš manęs, kaip iš paskutinio kvailio. Kodėl neimi, kodėl nieko nedarai? Tvinkėjo klausimas su širdies plakimu, sru-veno kraujuje ir lauzė kaulus. Vedžiau okupantų pulkininko du-kerį, manydamas galėsiąs priieiti prie ginklų. Birželio mėnesį juo išdalinau draugams, kai mano uovsis su žmona bėgo, bėgo... Juos šūviais lydejom, bandydami savo kaltę pavėluotu krauju plauti...

Mykolas žiūri į draugą. Taip — Jurgis yra girtas. Jo liežuvis paimiojasi tarp dantų ir lūpų kampučiuose sunkiasi baltos putos. Bet jis kalba teisejo lūpomis. Tikriausiai jis savo pliką galvą ati-duotų už tai, ką pasakė — jei reikėtų. Ir kalbėti vis dar nepabai-gia.

— Einam, užteks jau, — ragina Mykolas. Bet Jurgis nejudą. — Vaziuojam pas mane, ten pasikalbėsime. — Draugas šypsoi ir pučia dūmus. — Nenoromis jie išeina į gatvę

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • VAGYSCIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSIŲIKIMŲ • MOKSLAPILNIGŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MENESINIS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKALIŲNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251 - 4864; namų tel. 277-0814

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, baldai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, stovimo mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobiliams padangos, foto aparatai ir t.t.

Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 20% svarų grynai svorio.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Jeigu turite nešikų, prašome klausiti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.

Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarimai atėjo.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. 536-7266 P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuviu techniku.

T.V. žinioms statomos ir taisomos.

Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR - VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batorejos. Pritykę specialistai su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važnuodami į tolimesnę kelią, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Pettit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite!

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Bloor Autorite Garage

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas — 7%. Už paskolas — morkščius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustas. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydį, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus sekmadienį; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakaro nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS • TORONTO • TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageldantysiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su naujais laikrodžius, jungtuvinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

SKAITYTOJAI PASISAKO

NEI KUNIGO, NEI MALDAKNYGIŲ

Vienas "T2" bičiulis gavo laišką iš Suvalkų trikampio, kuriame autorius pirmąsias atspėjo už nemokėjimą rašyti, nes "nei vienos klasės nemokiau lietuviškojo mokykloje. Mes neturėjome jokio galimybių. Bet tai neviskas, kad nemoku rašyti, bet aš ir mano siela labai nuo senelių ir prosenelių lietuviška... Mūsų Suvalkijos Seimų kraštas gana gražus. Tai vyskupo Baranauko kraštas, nemažiau apdairaus kaip "Anykščių šilėlis". Seimų krašte gyvena gana daug lietuvių. Yra daug ežerų, miškų ir dar yra senos tautosakos. Tai grynai ūkio kraštas, daug papročių grynai lietuviški ir dabar vartojami visuose seimejimuose. Daug gero nuosirdaus lietuviškumo. Nuo amžių gyvenom savo gimtojo žemėje, baisiai jai mylime, o labiausiai, kad lietuvių mūsų krašte vienas kitą myli. Gerai aš suprantu kaip yra malonu kiekvienam suprantančiam gyventi savo šeimoje, ūkį ir tikroji tėvynė... Mes Seimuose parapijų neturime nė vieno kunigo lietuvių, net išpažinties negalim prieiti lietuviškai, nors apie 70% parapijos tai lietuvių. Labai skaudu — baigiasi lietuviškos maldų knygelės, naujų neturim ir nežinom koks bus tolimesnis likimas. Meldžiasi lietuvių tik atmintinai, kaip tėveliai išmokė, nes Seimų parapijų niekas iš dvasiškios lietuviškai nemoka ir neleidžia, kad kas mokytųsi. Tai tokie lenkų krikščionių pareigūnai".

Kiek yra jau iš tokių, kurie dar pirmasias metus, atvykę iš stovyklų, dalyvavo mūsų visuomenės gyvenime, ar bent spaudoje, o dabar — įmirę alkoholyje ir jau atsidūrę liepto gale.

Buvome prate didžiulius, kad esame dainuojanti tauta. Bet kur tos dainos dabar dingę? Net ir bažnyčiose balsų neparodome. Tiesa, dar dainuojama ir dabar, bet tik kai užtektinai išgeriami, o jau tada, tiksliau pasakius, baubiam nesavais balsais.

Paugliai pastebi tą mūsų silpnę ir teiraujasi, ar visi lietuvių todėl dar po būvius, kad pasigertų? Žinoma, imi aiškinti, kad ne, kad tik kartais šiek tiek ar tokios priežastys kaikiuriuos prie to priveda. Gal jis patiki, o gal ir ne. Vasarą nuvažiuoju į Wasagos stovyklą ir ką ten vėl pastebi: kur tik girdisi girtų staugimas, pasiklausys arčiau, suprantu dainą — tai lietuvių.

Vaikai mato ten ir kitų taifų vasarotojus, kurie šito nedaro. Ir vėl vaikams nori žinoti, kodėl tik lietuvių girtau taip be saiko? Čia jaunuolis jau apnuotijamas patiojo pradžioje savo brendimo laikotarpio dėl mūsų patelių kaltės. Todėl paskaita — gerti ar negerti reikalinga nemažiau, kaip pats kongresas.

Taip pat, ar nebūtų naudinga karštas, kad kas nors pamokytų ir mus, senuosius kaip rasti džiaugsmo suėjimuose be alkoholio? Mes gi turime daug išmokslintų žmonių, kurie galėtų suruošti paskaitas tėvams, o tada žinotume, kaip pamokyti to meno ir savo vaikus. K. A. Z.

PENSININKAI

Mums viskas "atpigo". Darbininkams ir aplamai visiems keliama atlyginimai, tik mes, seniai, dirbę visą gyvenimą, dabar turime nepretekliu baigti senas dienas. Kuo mes kalti, kad nemirštame? Man atrodo, kad reikia organizuotis ir pagalvoti už ką atiduoti savo balsus ateinančiuose rinkimuose.

FILMAI

Malonu skaityti apie Kanados lietuvių užsimojimus gaminti filmą apie lietuvių kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Reikia, kad tuo susirūpintų ir JAV lietuvių. Kronikiniam filmui reikia nei aktorių, nei specialios ar rangos ar dekoracijų, ir todėl nesunku toki filmą pagaminti. Visi bėgsime pažūrėti tokių filmų.

ČIKAGIETIS

Atkelta iš 6-to psl.

Girėno salėje, į kurį atsilankė retas svečias — buvęs pasaulio bokso čempionas Jack Sharkey-Juozas Žukauskas. Šis 63 m. amžiaus mūsų tautietis, Čikagone atvykęs pasirodymui sporto, atostogų ir laivelų parodoje, čia pasisakė, jog ir dabar su savo motina dar tebekaiba lietuviškai, nežiūrint, kad seniai jau lietuvių tarpe nebevyvena.

Vasario 20 d. minėjimus surengė: Korp. Neo-Lithuania — Jaunimo Centras, Lietuvos Vyčiai — savo salėje ir Alvidio organizacija — Marquette parko lietuvių parapijos salėje. Nemaža čikagietių buvo pakviesti kalbėti kitose lietuvių kolonijose vykusiuose minėjimuose.

DAR VIENA TAUTIETĖ atvyko pas savo artimuosius į Čikagą iš okup. Lietuvos. Viena iš paskutiniųjų Čikagą pasiekusių yra buvusi Umergės gyventojė Ona Vareikienė, atvažiuavusi pas savo dukrą Genovaitę Maliorienę. Genovaitė ir Jonas Malioriai anksčiau yra šeiminkavę Lietuvių Auditorijoje, o dabar yra valgyklos savininkai Bridgeport lietuvių kolonijoje.

VASARIO 19 buvo nemaža užsėgėjimo vakarų — visokių baldų, pramogų, didelių ir mažų. Čia šimtai tautiečių linksminosi, užė, nes žinojo, kad laukia kelios savaitės rmties, gaveniško susikaupimo. Užgavėnių parengimus turėjo: Mažosios Lietuvos Lietuvių

VYRŲ IR JAUNIMO MODERNIŠKA DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3 (tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 A. B. Beresnevičius

AMERIKOS LAIVYNO AKADEMIJA

Atkelta iš 7-to psl.

akademijoje, yra tik viena karininko išmoksinimo fazė. Karininkai vėliau turi tęsti pasirinktas studijas, kad būtų savo srities žinovai".

Kaikiurie, tą akademiją baigusių, vyksta tolimesnės studijos į kariuomenės mokyklą (postgraduate), kuri yra Monterey, Kalifornijoje, o dalis jų stoji į civilius universitetus.

Iki 1965 m. JAV laivyno akademiją baigė 34.000 karininkų. Jų skaičiuje yra žymių vadybų: Adm. W. Nimitz, adm. F. Halsey, A. Michelson. Pastarasis 1907 m. gavo Nobelio premiją už atradimus fizikos moksle. Dabar toje akademijoje jo vardu statomas atskiras pastatas — A. Michelson Hall, kur bus įrengtas fizikos kabinetas.

Baigusieji gali pasirinkti tarnauti ant įvairių JAV karo laivų bei laivyno aviacijoje. Laivyno karininkų — lakūnų pilnas apmokymas įvyksta jau akademiją baigus.

Nemažai baigusiuju tuojau tuokiasi tos akademijos bažnyčioje, todėl keletą dienų po akademijos baigimo joje kas pusvalandį įvyksta jungtuvės. Kariūnai sužadėtines susiranda būdami vyresniuose kursuose. Pirmamečiai kariūnai dažniausia sužadėtinių dar neturi; jiems net draudžiama pasirodyti akademijos rajone esančioje "meilės alėjoje".

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

Prieš keletą metų spaudoje buvo minėta, kad vienas lietuvis, kuris Čikagoje baigė gimnaziją, gavo ne tik gimnazijos atestatą, bet ir "pulkinko" laipsnį, (žinoma, kitokios vertės) nes gimnazijoje lankė ir karinio parengimo pamokas, o JAV karinės akademijos baigusieji gauna tik jaunesnio leitenanto laipsnį. JAV yra keistenybių kraštas.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

AMERIKINIS KEISTYBĖS

Kaip amerikiečių privačiame, taip ir kariniame gyvenime yra keistumų. Juk ir kitas JAV karo mokyklas baigusieji gauna karininko laipsnį. Jei pasakytą, kad į laivyno akademiją gali stoti ir tie kandidatai, kurie gerai baigė kitas karo mokyklas, tai išeity, kad karininkai vėl turėtų praeiti kariūnų kandidatų apmokymą.

ŠYPSĖNOS

Naujas išradimas

Vilniuje du lietuviai brenda sunkiai gatve per sniegą, kurio visur virš kelių.

— Kokia netvarka! — sako pirmasis. — Negali net gatvių nuvalyti!

— Mat, ruošiasi panaudoti rusų išrastą metodą — aiškina antrasis.

— O kokį?

— Saulę...

Rinkimai

— Ar girdėjai paskutinę naujieną? — klausia lietuvis savo kaimyną Lietuvoje. — Pagaliau ir mes turėsime laisvus rinkimus!

— Negali būti?

— Tikrai! Galesime pasirinkti tarp vandens, elektros ir privačios virtuvės.

Klebonas ir sūnėnas

Klebonas sėdėjo savo darbo kambary ir ruošė sekmadieniui pamokslą. Tuo tarpu į kambarį įėjo mažas sūnėnas ir paklausė:

— Dėdė, ar Dievulis tau pasako, ką tu turi rašyti?

— Taip, Petriuk, pasako, — atsakė klebonas.

DRAUDIMAI

231-2661 a r b a
233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.
(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas - advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107
TELEFONAS EM 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA —

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO (arti Bloor ir Yonge gatvių)

Tel. įstaigos: WA 4-9501
Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3
Telefonas LE 4-8431

STANLEY WM. FROLICK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST
Telefonas 362-2585

Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D. Namų ūkių ir betkurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, morkščius sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. 408 Roncesvalles Avenue - Toronto. Margio vaistinės namų II aukštas. (šėjimo iš Howard Park Avenue) Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v. r. iki 1 v. p.p. išskyrus trečiadienį ir sekmadienį. Antradienį ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. Įstaigos tel. LE 7-1708; Namų — CR 9-6166

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevalgumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO
Telefonas WA 1-3924

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikos automobilio pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atkreipkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. p. pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais užjartų.

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE

DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE

DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1682 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. P. VYTĖ

DANTŲ GYDYTOJAS

24 Calvington Rd., Downsview.
(prie Keele į šiaurę nuo Wilson Ave.)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 633-1167

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O. 274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga AL DUDA

769-4612
769-4131

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BIU IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

